

Bruselj, 6.12.2023
COM(2023) 787 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU
o uporabi Uredbe (EU) 2019/788 o evropski državljanski pobudi

Poročilo o uporabi Uredbe (EU) 2019/788

o evropski državljanski pobudi

1. UVOD

1. januarja 2020 se je začela uporabljati [Uredba \(EU\) 2019/788](#) o evropski državljanski pobudi ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba o evropski državljanski pobudi). Ta druga uredba o evropski državljanski pobudi je sledila obsežni zakonodajni reformi, s katero so bile odpravljene pomanjkljivosti pri uporabi prve uredbe o evropski državljanski pobudi ([Uredba \(EU\) št. 211/2011](#)) ⁽²⁾. Cilj revidiranih pravil je „zagotoviti, da je evropska državljanska pobuda dostopnejša organizatorjem in podpornikom, da je zanje manjše breme in da jo lažje uporabljajo, ter okrepiti njeno spremljanje, da se doseže njen celoten potencial kot orodja za spodbujanje razprave“ ⁽³⁾.

V skladu s členom 25 uredbe o evropski državljanski pobudi mora Komisija redno izvajati pregled delovanja evropske državljanske pobude ter Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo o uporabi uredbe o evropski državljanski pobudi najpozneje 1. januarja 2024 in nato vsaka štiri leta. V tem poročilu sta ocenjena uporaba uredbe o evropski državljanski pobudi in delovanje instrumenta evropske državljanske pobude od 1. januarja 2020. V njem so navedeni ukrepi, ki jih namerava Komisija sprejeti za nadaljnje izboljšanje izvajanja uredbe o evropski državljanski pobudi in delovanja evropske državljanske pobude, ob upoštevanju ugotovitev revizije in pozivov deležnikov. V tem poročilu so obravnavana tudi različna vprašanja, vključena v [resolucijo](#) Evropskega parlamenta z dne 13. junija 2023 o izvajanju uredb o evropski državljanski pobudi ⁽⁴⁾, poročilo pa dopolnjuje odgovor Komisije na resolucijo Evropskega parlamenta ⁽⁵⁾.

Komisija je za oceno učinkovitosti revidiranih pravil izvedla številna posvetovanja, ki so se uporabila kot dokazna podlaga za to poročilo ⁽⁶⁾: posvetovanja z organizatorji evropskih državljanskih pobud (spletna anketa in pogovori) ⁽⁷⁾; spletno anketo z organi držav članic, ki imajo odgovornosti, povezane z izvajanjem uredbe o evropski državljanski pobudi ⁽⁸⁾; spletno anketo z državljani ⁽⁹⁾; ter izhodno anketo s podpisniki evropske državljanske pobude, ki so

⁽¹⁾ [Uredba \(EU\) 2019/788](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o evropski državljanski pobudi (UL L 130, 17.5.2019, str. 55).

⁽²⁾ [Uredba \(EU\) št. 211/2011](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o državljanski pobudi (UL L 65, 11.3.2011, str. 1).

⁽³⁾ Uvodna izjava 5 Uredbe (EU) 2019/788.

⁽⁴⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0230_SL.html

⁽⁵⁾ <https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/spdoc.do?i=60031&j=0&l=en>

⁽⁶⁾ Poročila o različnih dejavnostih posvetovanja so objavljena na spletišču o reviziji evropske državljanske pobude: https://citizens-initiative.europa.eu/2023-eci-review_en.

⁽⁷⁾ Na spletno anketo, dopolnjeno z dodatnimi intervjuji, so predstavniki evropskih državljanskih pobud poslali 34 odgovorov.

⁽⁸⁾ 25 držav članic je odgovorilo na anketo.

⁽⁹⁾ Zbranih je bilo 7 271 odgovorov.

uporabili centralni sistem Komisije za spletno zbiranje ⁽¹⁰⁾. Komisija se je v postopku pregleda osredotočila na evropske državljanske pobude, prijavljene od 1. januarja 2020, in na evropske državljanske pobude, prijavljene na podlagi prve uredbe o evropski državljanski pobudi, ki so 1. januarja 2020 še vedno potekale v različnih fazah postopka evropske državljanske pobude.

2. PREGLED OBDOBJA POROČANJA

Revidirana pravila so se ob začetku pandemije COVID-19 komaj začela uporabljati, a zaradi pandemije so bile zelo okrnjene možnosti, da se kampanje evropskih državljanskih pobud izvedejo po vsej EU. V preglednici 1 je prikazan negativen učinek, ki ga je imela pandemija COVID-19 na evropske državljanske pobude. Leta 2020, ko so se začela uporabljati revidirana pravila, so bili vloženi zahtevki za prijavo le petih novih evropskih državljanskih pobud. Začasni ukrepi ⁽¹¹⁾, ki jih je predlagala Komisija in sta jih zakonodajalca sprejela 15. julija 2020, so omejili učinek pandemije na evropske državljanske pobude. Ko so se zdravstvene razmere izboljšale, je že bilo vidnih nekaj pozitivnih premikov, saj se je povečalo število zahtevkov za prijavo, bilo pa je tudi rekordno veliko evropskih državljanskih pobud, ki so zbrale najmanj milijon podpisov, s tem pa tudi rekordno veliko odgovorov Komisije na evropske državljanske pobude.

Preglednica 1: pregled evropskih državljanskih pobud v obdobju poročanja

	2020	2021	2022	2023	SKUPAJ 2020–2023
Zahtevki za prijavo	5	11	11	13	40
Prijavljene evropske državljanske pobude	5	11	10	11	37 ⁽¹²⁾
Zavrnjene evropske državljanske pobude ⁽¹³⁾		1			1
Umaknjeno po začetni oceni Komisije.				1	1
Veljavne in predložene	2		1	3	6
Preverjanje uspešno zaključeno, a še nepredložene Komisiji					2 ⁽¹⁴⁾

⁽¹⁰⁾ Zbranih je bilo 60 157 odgovorov. Izhodna anketa je anketa, ki se obiskovalcem spletišča prikaže, ko nameravajo zapustiti spletišče.

⁽¹¹⁾ [Uredba \(EU\) 2020/1042](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o določitvi začasnih ukrepov glede rokov za faze zbiranja, preverjanja in pregleda iz Uredbe (EU) 2019/788 o evropski državljanski pobudi zaradi izbruha COVID-19 (UL L 231, 17.7.2020, str. 7).

⁽¹²⁾ Trije zahtevki so v postopku pravne presoje.

⁽¹³⁾ „Pobuda EVE za uvedbo pravice do odločanja“.

⁽¹⁴⁾ Evropski državljanski pobudi „Ustavimo ekstremizem“ (preverjena pred letom 2020) in „Kohezijska politika“.

Odgovorjene		2	4	6 ⁽¹⁵⁾
--------------------	--	---	---	-------------------

V obdobju poročanja so lahko imeli državljani in družba koristi od pozitivnih učinkov prejšnjih uspešnih evropskih državljskih pobud. Kot konkreten rezultat prve uspešne evropske državljske pobude („Pravica do vode“), revidirana direktiva o pitni vodi ⁽¹⁶⁾, ki so jo morale države članice v nacionalno zakonodajo prenesti do 12. januarja 2023, izboljšuje dostop do vode, tudi za ranljive in marginalizirane skupine. V odziv na uspešno evropsko državljsko pobudo „Prepovejmo glifosat“ se je 27. marca 2021 začela uporabljati uredba o preglednosti in trajnosti ocenjevanja tveganja v prehranski verigi v EU ⁽¹⁷⁾, ki državljanom omogoča samodejen dostop do vseh študij in informacij, ki jih je industrija predložila v postopku ocenjevanja tveganja.

Druga uredba o evropski državljski pobudi je bila pospremljena z uvedbo nove generacije sistemov IT za podporo delovanju evropske državljske pobude: centralni sistem spletnega zbiranja, storitev za izmenjavo datotek ⁽¹⁸⁾, prenovljeni forum evropske državljske pobude ter nov register in javno spletišče evropske državljske pobude ⁽¹⁹⁾. V obdobju poročanja so bili ti sistemi dodatno izboljšani v posvetovanju z uporabniki in deležniki. V skladu z odločitvijo sozakonodajalcev v okviru reforme evropske državljske pobude so se individualni sistemi spletnega zbiranja – ki so se uporabljali, ko ni bil na voljo v celoti razvit centralni sistem – postopoma prenehali uporabljati ⁽²⁰⁾.

3. OCENA UPORABE UREDBE O EVROPSKI DRŽAVLJANSKI POBUDI

3.1. Postopek evropske državljske pobude na kratko

Postopek evropske državljske pobude vključuje več korakov. Za začetek državljske pobude je treba ustanoviti „skupino organizatorjev“. Preden lahko organizatorji začnejo zbirati izjave državljanov o podpori, je treba predlagano pobudo predložiti Komisiji, ki oceni, ali so izpolnjeni pogoji za prijavo. Ko je pobuda prijavljena, imajo organizatorji šest mesecev časa, da začnejo zbirati podpise. V 12 mesecih morajo zbrati milijon podpisov in doseči zahtevane prage v najmanj sedmih državah članicah. Potem ko nacionalni organi preverijo zbrane podpise in organizatorji evropske državljske pobude prejmejo potrditev, da so pragi doseženi, lahko organizatorji svojo pobudo predložijo Komisiji, ki jo pregleda in nanjo uradno odgovori.

⁽¹⁵⁾ Odgovor na evropsko državljsko pobudo „Za Evropo brez krzna“ bo sprejet do 14. decembra 2023.

⁽¹⁶⁾ [Direktiva \(EU\) 2020/2184](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (prenovitev) (UL L 435, 23.12.2020, str. 1).

⁽¹⁷⁾ [Uredba \(EU\) 2019/1381](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o preglednosti in trajnosti ocenjevanja tveganja v prehranski verigi v EU (UL L 231, 6.9.2019, str. 1).

⁽¹⁸⁾ Storitve za izmenjavo datotek lajša varen prenos izjav o podpori nacionalnim organom.

⁽¹⁹⁾ <https://citizens-initiative.europa.eu/sl>

⁽²⁰⁾ V praksi se je za evropske državljske pobude uporabljal en tak sistem – programska oprema OpenECI, ki so jo zagotovile organizacije civilne družbe. Zadnja evropska državljska pobuda, ki je uporabljala ta sistem, je obdobje zbiranja zaključila 19. julija 2023.

3.2. Pravica do podpore evropski državljanski pobudi

Najnižja starost za podporo evropski državljanski pobudi

Pred 1. januarjem 2020 je bila starost za podporo evropskim državljanskim pobudam nižja od 18 let v treh državah članicah, v skladu s starostjo za udeležbo na volitvah v Evropski parlament (16 let v Avstriji in na Malti ter 17 let v Grčiji). Da bi okrepili udeležbo mladih državljanov v demokratičnem življenju Evropske unije, uredba o evropski državljanski pobudi državam članicam omogoča, da v skladu z nacionalnimi zakoni znižajo najnižjo starost za podporo evropskim državljanskim pobudam na 16 let. Od uvedbe te določbe je bila najnižja starost za podporo evropskim državljanskim pobudam znižana na 16 let v treh državah članicah: v Estoniji (1. januarja 2020), v Nemčiji (1. januarja 2023) in v Belgiji (1. maja 2023), kar pomeni, da je zdaj v šestih državah članicah najnižja starost za podporo nižja od 18 let. Poleg tega je Finska napovedala, da namerava znižati najnižjo starost za podporo na 16 let, Irska pa namerava preučiti znižanje najnižje starosti za udeležbo na volitvah. V preglednici 2 je predstavljen pregled najnižje starosti za podporo evropskim državljanskim pobudam v 27 državah članicah EU.

Preglednica 2: najnižja starost za podporo evropski državljanski pobudi – pregled stanja (junij 2023)

18 let	BG, CZ, DK, IE, ES, FR, HR, IT, CY, LV, LT, LU, HU, NL, PL, PT, RO, SI, SK, FI, SE
17 let	EL
16 let	BE, DE, EE, MT, AT

15 držav članic je v povratnih informacijah sporočilo, da trenutno ne načrtujejo znižanja najnižje starosti za podporo na 16 let, v treh državah članicah (Latviji, Sloveniji in Slovaški) pa odločitev o tem še ni bila sprejeta.

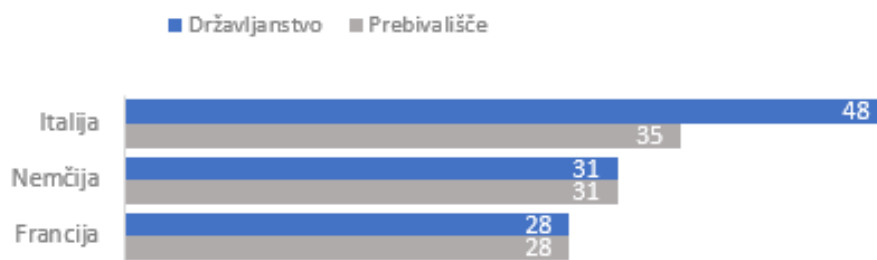
75 % anketiranih organizatorjev evropskih državljanskih pobud ⁽²¹⁾ je menilo, da je znižanje najnižje starosti za podporo na 16 let v vseh državah članicah pomembno za uspeh evropskih državljanskih pobud. Vendar so bila mnenja državljanov, ki so sodelovali v spletni anketi, o tem vprašanju deljena: 52 % jih je bilo naklonjenih znižanju najnižje starosti za podporo na 16 let, 46 % pa jih je menilo, da je 18 let ustrezna najnižja starost za podporo.

Skupina organizatorjev

Pogoj za začetek evropske državljanske pobude je ustanovitev **skupine organizatorjev**, ki je sestavljena iz najmanj sedmih državljanov EU, ki morajo (i) prebivati v sedmih različnih državah članicah EU in (ii) biti dovolj stari, da lahko volijo na volitvah v Evropski parlament.

⁽²¹⁾ 12 od 16 anketirancev.

Graf 1: porazdelitev organizatorjev po državljanstvu in prebivališču (tri najvišje uvrščene države članice) ⁽²²⁾

Porazdelitev po starostnih skupinah (glej graf 5 v Prilogi) prikazuje uravnoteženo zastopanost v različnih starostnih kategorijah, pri čemer so mladi dobro zastopani (21 % mlajših od 30 let in 50 % starejših od 40 let).

Nova uredba o evropski državljski pobudi omogoča tudi ustanovitev **pravne osebe** za upravljanje evropske državljske pobude; vendar sta le dva organizatorja poročala, da sta ustanovila pravno osebo in da se je to izkazalo za koristno. Tisti, ki te možnosti niso izkoristili, so za to navedli naslednje razloge: upravno breme, povezane stroške in dolgotrajnost postopkov ustanavljanja takih pravnih oseb.

3.3. Faza prijave

Komisija je od začetka uporabe revidiranih pravil prejela **40** zahtevkov za prijavo evropske državljske pobude. V obdobju poročanja je Komisija prijavila **37** evropskih državljskih pobud v skladu s členom 6(3) uredbe o evropski državljski pobudi, tudi zaradi dvostopenjskega postopka ⁽²³⁾, ki organizatorjem omogoča revizijo pobud, ki jih drugače ni mogoče prijaviti, saj te (delno) ne spadajo na področje uporabe pooblastil Komisije. Ta postopek se je izkazal za koristnega, saj je bilo sčasoma popolnoma prijavljenih osem evropskih državljskih pobud. Le **en** zahtevek za prijavo je bil na koncu zavrnjen. Še en zahtevek so organizatorji po začetni oceni Komisije umaknili.

Da bi postopek prijave potekal nemoteno v kratkih rokih, določenih v uredbi o evropski državljski pobudi, morajo organizatorji v okviru svojega zahtevka za prijavo predložiti celovite dokaze o izpolnjevanju upravnih zahtev.

83 % anketiranih organizatorjev ⁽²⁴⁾, za katere so se uporabljala nova pravila za prijavo, je poročalo, da je postopek za prijavo evropske državljske pobude na splošno učinkovit in enostaven. Le en anketiranec je navedel, da je težko zagotoviti skladnost s postopkom. Večina

⁽²²⁾ Celoten seznam v grafu 4 v Prilogi.

⁽²³⁾ Člen 6(4) uredbe o evropski državljski pobudi določa, da kadar so pogoji za prijavo evropske državljske pobude z izjemo zahteve, da „noben del pobude ne sodi očitno izven okvira, v katerem ima Komisija pristojnost za predložitev predlogov pravnih aktov Unije za izvajanje Pogodbe“ (člen 6(3), prvi pododstavek, točka (c)) izpolnjeni, mora Komisija organizatorje obvestiti o tej oceni. Organizatorji lahko pobudo spremenijo, da upoštevajo oceno Komisije, jo ohranijo ali umaknejo. Organizatorji morajo Komisijo obvestiti o svoji odločitvi in predložiti morebitne spremembe prvotne pobude.

⁽²⁴⁾ 10 od 12 odgovorov, ki predstavljajo pobude, prijavljene po 1. januarju 2020.

anketirancev ⁽²⁵⁾ je menila, da so zahteve za prijavo evropske državljanske pobude jasne in da je tehnični postopek predložitve prek računa za organizatorje enostaven. Večina anketirancev je navedla, da je pogoje za prijavo precej enostavno izpolniti, dva anketiranca (17 %) pa sta menila, da je pogoje razmeroma težko izpolniti – zaradi zahtev za upravne preglede, povezane s prebivališčem, in potrebe po zagotavljanju, da noben del evropske državljanske pobude ne spada očitno izven pristojnosti Komisije. Največji izziv, o katerem so poročali organizatorji v fazi prijave, je povezan z viri – s časom in financiranjem.

Anketirani organizatorji, ki so izvedli dvostopenjski postopek za prijavo, so menili, da so informacije, ki jih je Komisija zagotovila v prvotni oceni, jasne. Uporabili so smernice foruma evropske državljanske pobude, ki so se večini organizatorjev zdele bistvene za zagotovitev, da bo njihova evropska državljanska pobuda prijavljena. Le v primeru zavrnjene prijave evropske državljanske pobude je predstavnik poročal, da razlogi za zavrnitev niso bili povsem jasni ⁽²⁶⁾.

3.4. Faza zbiranja

Dne 1. januarja 2020 je za 16 evropskih državljanskih pobud, prijavljenih na podlagi prve uredbe o evropski državljanski pobudi, še vedno potekala faza zbiranja. Za drugih 33 evropskih državljanskih pobud, prijavljenih na podlagi revidirane uredbe o evropski državljanski pobudi, se je faza zbiranja začela v obdobju poročanja. Preglednica 3 vsebuje pregled evropskih državljanskih pobud v fazi zbiranja.

V obdobju poročanja je rekordnih **pet evropskih državljanskih pobud** zbralo več kot milijon izjav o podpori, od tega so bile tri prijavljene na podlagi druge uredbe o evropski državljanski pobudi. Tri pobude od petih uspešnih pobud so imele koristi od začasnih ukrepov zaradi pandemije COVID-19. Poleg tega je več evropskih državljanskih pobud, ki niso dosegle praga enega milijona izjav o podpori, zbralo precejšnje število izjav o podpori, s čimer so postale prepoznavne in spodbudile razpravo po vsej EU ali v nekaterih državah članicah ⁽²⁷⁾. Hkrati je 13 evropskih državljanskih pobud zbralo nizko število podpisov (manj kot 10 000). To je mogoče pripisati različnim vzrokom, ki se lahko medsebojno krepijo, kot so privlačnost za javnost in narava teme; raven priprave in vodenja kampanje za zbiranje; ter vztrajnosti in predanosti organizatorjev evropskih državljanskih pobud v daljšem obdobju. Nekaj organizatorjev je omenilo, da imajo evropske državljanske pobude, ki jih ne podpirajo subjekti, kot so NVO ali podjetja, težave pri zbiranju velikega števila podpisov.

⁽²⁵⁾ 10 od 12 odgovorov, ki predstavljajo pobude, prijavljene po 1. januarju 2020.

⁽²⁶⁾ Forum evropske državljanske pobude lahko podpira organizatorje v fazi prijave s pravnimi nasveti, zlasti v zvezi s pristojnostmi Komisije za sprejetje pravnih aktov. V primeru edine zavrnjene evropske državljanske pobude organizatorji niso koristili storitev foruma evropske državljanske pobude, čeprav so bili k temu spodbujeni.

⁽²⁷⁾ Evropska državljanska pobuda „Končajmo dobo klavnic“ je zbrala več kot 850 000 izjav o podpori. Štiri druge evropske državljanske pobude („Uvedba univerzalnih temeljnih dohodkov (UTD) v celotni Evropi“, „Prepovejmo oglaševanje in sponzorstvo fosilnih goriv“, „Zagotavljanje skladnosti skupne trgovinske politike s Pogodbama EU in mednarodnim pravom“ ter „Pravica do zdravljenja“) so zbrale med 250 000 in 300 000 izjav o podpori.

Preglednica 3: pregled evropskih državljskih pobud v fazi zbiranja ⁽²⁸⁾ (november 2023)

Evropske državljske pobude, ki so od 1. januarja 2020 zbrale več kot milijon veljavnih izjav o podpori	5
Evropske državljske pobude, ki so bile umaknjene ali zaključene z nezadostno podporo, razvrščene po številu zbranih izjav o podpori	29
- <i>Najmanj milijon podpisov</i>	1 ⁽²⁹⁾
- <i>500 000 –999 999 podpisov</i>	1
- <i>250 000 –499 999 podpisov</i>	4
- <i>100 000 –249 999 podpisov</i>	1
- <i>50 000 –99 999 podpisov</i>	5
- <i>10 000 –49 999 podpisov</i>	4
- <i>5 000 –9 999 podpisov</i>	4
- <i>Manj kot 5 000 podpisov</i>	9
Zbiranje poteka	10
Evropske državljske pobude, za katere se bo začelo zbiranje	4

Od leta 2020 je bilo skupaj zbranih več kot devet milijonov izjav o podpori. Več kot 90 % teh podpisov je bilo zbranih na spletu, ostali pa v papirni obliki.

Anketirani organizatorji so poročali, da so večinoma zadovoljni z učinkovitostjo postopkov in orodij, ki so na voljo za fazo zbiranja podpisov. Večina anketirancev, ki predstavljajo evropske državljske pobude, prijavljene na podlagi druge uredbe o evropski državljski pobudi, je menila, da je šest mesecev po prijavi ⁽³⁰⁾ koristnih za priprave na zbiranje podpisov.

⁽²⁸⁾ Na podlagi informacij, ki so jih sporočili organizatorji evropskih državljskih pobud ali so javno dostopne; vse evropske državljske pobude, prijavljene na podlagi prve uredbe o evropski državljski pobudi, niso sporočile števila zbranih izjav o podpori, saj to ni bila pravna zahteva.

⁽²⁹⁾ Za evropsko državljsko pobudo „Eat ORIGINa!“ pragi niso bili doseženi, potem ko so države članice preverile izjave o podpori.

⁽³⁰⁾ Člen 8(1) uredbe o evropski državljski pobudi organizatorjem omogoča, da izberejo datum začetka obdobja zbiranja. Datum začetka ne sme biti poznejši kot šest mesecev od datuma prijave evropske državljske pobude.

Anketiranci so izjavili, da so jim bili pri zbiranju podpisov v pomoč: podpora NVO; uporaba velikih platform za zbiranje podpisov (npr. Avaaz, WeMove in Campact); vključitev vplivnežev; ter pridobivanje na prepoznavnosti v različnih nacionalnih medijih in medijih EU.

Anketirani organizatorji so kot izzive, s katerimi so se srečali v fazi zbiranja, najpogosteje omenili naslednje: nepripravljenost državljanov, da bi navedli zahtevane osebne podatke; neozaveščenost državljanov o evropski državljanski pobudi; pomanjkanje časa, ki bi ga lahko posvetili evropski državljanski pobudi; privabljanje zanimanja medijev; ter iskanje partnerjev za promocijo evropske državljanske pobude v vsaj sedmih državah članicah.

3.4.1. Sistemi spletnega zbiranja

Organizatorji evropskih državljanskih pobud, prijavljenih med 1. januarjem 2020 in 31. decembrom 2022, so se lahko odločili bodisi za uporabo centralnega sistema spletnega zbiranja bodisi za drug spletni sistem zbiranja, v skladu s členom 11 druge uredbe o evropski državljanski pobudi. Ko je bila izbira še mogoča, je **20 evropskih državljanskih pobud** izbralo **centralni sistem spletnega zbiranja**, šest pa jih je izbralo **programsko opremo OpenECI**, ki jo ponujajo organizacije civilne družbe.

Od petih evropskih državljanskih pobud, ki so v tem obdobju zbrale več kot milijon izjav o podpori, so tri uporabile centralni sistem spletnega zbiranja ⁽³¹⁾, dve pa sta uporabili sistem OpenECI ⁽³²⁾.

Večina anketiranih organizatorjev ⁽³³⁾ je navedla, da so na splošno zadovoljni s sistemom, ki so ga izbrali, je pa nekaj organizatorjev ⁽³⁴⁾ navedlo manjše zadovoljstvo.

3.4.2. Centralni sistem spletnega zbiranja

Komisija je v skladu s členom 10(1) druge uredbe o evropski državljanski pobudi razvila centralni sistem spletnega zbiranja, ki je začel delovati 1. januarja 2020. Ta novi celoviti sistem je zamenjal rešitev, ki jo je Komisija zagotavljala pred letom 2020 ter ki je zajemala programsko opremo in sporazum o gostovanju za varno shranjevanje podatkov na strežnikih Komisije. Novi sistem, ki je **na voljo v vseh jezikih EU**, organizatorji evropskih državljanskih pobud uporabljajo **brezplačno**. To je sistem na ključ, ki je enostaven za uporabo in v katerem so osebni podatki, ko se zberejo in shranijo, šifrirani – organizatorji evropskih državljanskih pobud morajo le obvestiti Komisijo deset delovnih dni pred začetkom zbiranja (člen 10(3)) in morajo podpisati sporazum s Komisijo o skupni odgovornosti za varstvo podatkov ⁽³⁵⁾.

⁽³¹⁾ Evropske državljanske pobude „Kohezijska politika“, „Ustavimo odstranjevanje plavuti“ in „Obvarujmo kozmetiko, proizvedeno brez krutosti“.

⁽³²⁾ Evropski državljanski pobudi „Rešimo čebele in kmete!“ in „Za Evropo brez krzna!“.

⁽³³⁾ Štirje od šestih anketirancev, ki so uporabili centralni sistem spletnega zbiranja; in štirje od sedmih anketirancev, ki so uporabili individualni sistem spletnega zbiranja.

⁽³⁴⁾ Dva od šestih anketirancev, ki so uporabili centralni sistem spletnega zbiranja; in trije od sedmih anketirancev, ki so uporabili individualni sistem spletnega zbiranja.

⁽³⁵⁾ Komisija je v skladu s sporazumom o skupnem upravljanju odgovorna za osebne podatke, zbrane na spletu prek centralnega sistema spletnega zbiranja, organizatorji evropskih državljanskih pobud pa so odgovorni le za varstvo osebnih podatkov, zbranih v papirni obliki.

Dodatne odobritve niso potrebne, saj sistem že izpolnjuje vse tehnične in varnostne zahteve. Kot je določeno v členu 18(2), lahko organizatorji evropskih državljskih pobud s sistemom zbirajo tudi **elektronske naslove podpornikov** in tako svojo mrežo obveščajo o napredku evropske državljske pobude. Sistem je v celoti dostopen invalidom (v skladu s členom 2(2) in členom 10(1)).

Organizatorji evropskih državljskih pobud so bili v skladu s prvo uredbo o evropski državljski pobudi v celoti odgovorni za prenos izjav o podpori državam članicam v preverjanje. V okviru revidirane uredbe o evropski državljski pobudi je Komisija, da bi zagotovila varstvo osebnih podatkov državljanov v celotnem ciklu evropske državljske pobude (od zbiranja do prenosa državam članicam) razvila **storitev za izmenjavo datotek**, ki prek šifriranja med koncema lajša varen prenos izjav o podpori, zbranih na spletu prek centralnega sistema spletnega zbiranja, organom držav članic za preverjanje. Storitev je mogoče uporabiti tudi za prenos skeniranih izjav v papirni obliki. Čeprav revidirana pravila tega ne zahtevajo, so se Komisija in države članice dogovorile, da se lahko to orodje uporablja tudi pri evropskih državljskih pobudah, ki so bile prijavljene na podlagi starih pravil ali ki uporabljajo individualne sisteme ⁽³⁶⁾. Komisija je pripravila celovite smernice o uporabi storitve za izmenjavo datotek in povezanem upravljanju zasebnih in javnih ključev ter organizirala obširno preskušanje z državami članicami. Organizirala je tudi srečanja z organizatorji, da bi jim pomagala pri postopku šifriranja in prenosa na strežnik izjav o podpori, ki niso bile zbrane prek centralnega sistema spletnega zbiranja.

Visoka raven varnosti sistema zbiranja zagotavlja, da so osebni podatki državljanov varno šifrirani in obdelani od trenutka, ko vstopijo v sistem zbiranja, do trenutka, ko jih prejmejo organi držav članic za preverjanje. Komisija zagotavlja obveščanje in usposabljanje o uporabi centralnega sistema spletnega zbiranja (spletni seminarji, spletni vodniki in videi). Poleg tega se v skladu s členom 10(5) uredbe o evropski državljski ponudi redno posvetuje z uporabniki in deležniki o nadaljnjih izboljšavah tega sistema.

Nekaj glavnih izboljšav, uvedenih v centralni sistem spletnega zbiranja od leta 2020, je navedenih v nadaljevanju:

- **Varnost** – sistem zagotavlja šifriranje osebnih podatkov med koncema v vseh fazah obdelave; na splošno so varnostne značilnosti redno posodobljene v skladu s pravili, standardi in smernicami, razvitimi na podlagi [Sklepa Komisije \(EU, Euratom\) 2017/46](#) o varnosti komunikacijskih in informacijskih sistemov v Evropski komisiji ⁽³⁷⁾.
- Kakovost podatkov, zbranih od državljanov, se je izboljšala **po izvedbi pravil o oblikovanju in „kontrolni vsoti“** identifikacijskih dokumentov za 18 držav članic, ki v obrazcu za izjave o podpori zahtevajo številko identifikacijskega dokumenta, s čimer se zmanjša tveganje zavrnitve izjav o podpori in olajša postopek preverjanja v državah članicah.

⁽³⁶⁾ Orodje je bilo uporabljeno za dve evropski državljski pobudi, prijavljeni na podlagi prve uredbe o evropski državljski pobudi: „Rešimo čebele in kmete!“ in „Končajmo dobo kletk“.

⁽³⁷⁾ UL L 006, 11.1.2017, str. 40.

- **Vključitve elektronske identifikacije** – od začetka uporabe revidiranih pravil so bile nacionalne sheme elektronske identifikacije vključene v centralni sistem spletnega zbiranja za 16 držav članic, kar državljanom omogoča podpisovanje brez ročnega vnosa osebnih podatkov. Ta možnost ni bila na voljo pri individualnih sistemih spletnega zbiranja.
- **Izboljšave uporabnosti** po posvetovanju z deležniki ter študiji uporabnosti in dostopnosti; zlasti je bila dodatno izboljšana mobilna različica centralnega sistema spletnega zbiranja, kar je državljanom olajšalo podpisovanje z mobilnimi napravami.
- **Prilagoditev strani za podpisovanje** – organizatorji se lahko odločijo, katere informacije naj bodo vidne na strani za podpisovanje (njihov lastni logotip, vrstica napredka z informacijami v realnem času o številu na spletu zbranih izjav o podpori, zemljevid z navedbo pragov, doseženih v državah članicah, napredek po državah članicah in nedavni podporniki – država članica in datum).
- **Skladnost na področju varstva podatkov** – namenski modul upravljalca podatkov Komisiji omogoča, da izpolnjuje svoje dolžnosti kot upravljalca podatkov v skladu z [Uredbo \(EU\) 2018/1725](#) o varstvu osebnih podatkov, ki jih obdelujejo institucije Unije ⁽³⁸⁾, in da se hitro odzove na zahteve posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki.
- Zagotavljanje spletne analitike organizatorjem (podatki o prometu na njihovi strani za pobudo) in drugih ustreznih statističnih podatkov za pobudo, kar jim omogoča oceno uspešnosti njihovih kampanj.

Državljeni, ki so uporabili centralni sistem spletnega zbiranja, so poročali o visokih ravneh zadovoljstva s sistemom: več kot 93 % anketirancev v izhodni anketi je navedlo, da je bila podpora za evropsko državljansko pobudo prek sistema enostavna ali zelo enostavna; velika večina anketirancev je z visoko oceno ocenila jasnost informacije, ki pojasnjujejo, kako oddati podpis za evropsko državljansko pobudo prek sistema; in večina anketirancev je zaupala varnosti osebnih podatkov, ki so jih zagotovili prek sistema. Približno 8 % uporabnikov, ki so sodelovali v izhodni anketi, je poročalo o visoki stopnji invalidnosti, njihovo splošno zadovoljstvo pa je bilo prav tako visoko (s povprečno oceno 8 od 10).

3.4.3. Uporaba elektronske identifikacije (člen 10(4) uredbe o evropski državljanski pobudi)

Ena od ključnih značilnosti centralnega sistema spletnega zbiranja je možnost vključitve v sistem nacionalnih orodij elektronske identifikacije, ki jih državljani poznajo na nacionalni ravni, s čimer se zmanjša tveganje napak pri njihovem kodiranju osebnih podatkov. Države članice morajo zagotoviti, da lahko njihovi državljani evropske državljanske pobude podprejo

⁽³⁸⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

na spletu z uporabo priglašениh sredstev elektronske identifikacije ali elektronskega podpisa v smislu [Uredbe \(EU\) št. 910/2014](#) (v nadaljnjem besedilu: uredba eIDAS) ⁽³⁹⁾.

Vključitev nacionalnih shem elektronske identifikacije v centralni sistem spletnega zbiranja je že bila zaključena za 16 držav članic. Še v petih državah članicah poteka postopek dajanja na voljo nacionalnih shem elektronske identifikacije v skladu z uredbo eIDAS (BG, DK, FR, PL in SI), kar je prvi korak k povezovanju s sistemom Komisije za spletno zbiranje.

Preglednica 4: pregled stanja vključitve elektronske identifikacije v centralni sistem spletnega zbiranja (november 2023)

Omogočajo elektronsko identifikacijo	BE, CZ, DE, EE, ES, HR, IT, LV, LT, LU, MT, NL, AT, PT, SK, SE
V teku	BG, DK, FR, PL, SI
Ne omogočajo elektronske identifikacije	IE, EL, CY, HU, RO, FI

Organizatorji evropskih državljskih pobud in državljani so v anketah navedli, da se jim zdi pomembno, da se za podporo evropskim državljskim pobudam omogoči uporaba novih rešitev za elektronsko identifikacijo, kot sta elektronska identiteta in elektronski podpis.

Delež podpisov, zbranih z elektronsko identifikacijo, je sicer še vedno majhen (2 % skupnega števila podpisov, zbranih prek centralnega sistema spletnega zbiranja od leta 2020), vendar narašča (5 % leta 2023), saj je to možnost svojim državljanom omogočilo več držav članic. Predlagana uvedba evropskih denarnic za digitalno identiteto ⁽⁴⁰⁾ naj bi pospešila sprejetje takih tehnologij v vseh državah članicah ter tako državljanom olajšala državljansko udejstvovanje in sodelovanje v skupnostih. Komisija v okviru strokovne skupine za evropsko državljansko pobudo države članice poziva tudi, naj redno poročajo o napredku, ki so ga dosegle pri izvajanju elektronske identifikacije v svoji državi.

3.4.4. Potrjevanje individualnih sistemov spletnega zbiranja

Nemški organ ⁽⁴¹⁾ je potrdil individualne sisteme spletnega zbiranja za šest evropskih državljskih pobud, ki so bile prijavljene po 1. januarju 2020 in so uporabljale take sisteme. Nemški organ je v povratnih informacijah izrazil mnenje, da je enomesečni rok za potrjevanje

⁽³⁹⁾ [Uredba \(EU\) št. 910/2014](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73).

⁽⁴⁰⁾ [Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe \(EU\) št. 910/2014 v zvezi z vzpostavitvijo okvira za evropsko digitalno identiteto](#), COM(2021) 281 final.

⁽⁴¹⁾ [BSI - Erteilte Bescheinigungen über die Übereinstimmung individueller Online-Sammelsysteme mit der Verordnung \(EU\) 2019/788 \(bund.de\)](#)

navedenih sistemov prekratek. Poudaril je tudi, da v primerjavi s centralnim sistemom spletnega zbiranja potrjevanje individualnih sistemov zbiranja od vseh držav članic zahteva nesorazmeren napor, saj mora vsaka država izvesti postopke in vložiti vire za izvedbo potrjevanj v roku. Nemčija je v povratnih informacijah poudarila, da podpira postopno opuščanje navedenih sistemov do 31. decembra 2022 v skladu s členom 11(7) uredbe o evropski državljanski pobudi.

Organizatorji evropskih državljanskih pobud, ki so sodelovali v spletni anketi, so menili, da je razmeroma težko izpolniti tehnične specifikacije za pridobitev potrdila za individualni sistem spletnega zbiranja in za to, da sistem potrdijo nacionalni organi.

3.4.5. Ocena morebitne ponovne uvedbe možnosti, ki bi organizatorjem dovoljevala uporabo individualnih sistemov spletnega zbiranja

Evropski parlament je v svoji resoluciji o izvajanju uredb o evropski državljanski pobudi ⁽⁴²⁾ Komisijo pozval, naj oceni morebitno ponovno uvedbo možnosti, ki bi organizatorjem dovoljevala uporabo individualnih sistemov spletnega zbiranja. Komisija je za oceno te možnosti proučila tri področja.

(i) Uporaba individualnih sistemov spletnega zbiranja

Med pogajanji, ki so privedla do sprejetja druge uredbe o evropski državljanski pobudi, sta se sozakonodajalca odločila za postopno opuščanje uporabe individualnih sistemov spletnega zbiranja do konca leta 2022. V obdobju med januarjem 2020 in decembrom 2022 (ko je bilo še mogoče izbirati), se je šest od 26 prijavljenih evropskih državljanskih pobud (23 %) odločilo za uporabo sistema OpenECI. V zadnjem letu, ko je bilo še mogoče izbirati (2022), so se organizatorji le dveh od desetih prijavljenih evropskih državljanskih pobud odločili za uporabo individualnega sistema spletnega zbiranja. Ti podatki močno nakazujejo, da je bilo **povpraševanje po alternativnem sistemu, ki ni centralni sistem, razmeroma omejeno**. Zaradi uporabe takih sistemov imajo države članice ⁽⁴³⁾ in tudi organizatorji evropskih državljanskih pobud veliko izzivov in upravnih bremen.

(ii) Breme za organizatorje evropskih državljanskih pobud

Zaradi uporabe individualnega sistema spletnega zbiranja imajo organizatorji evropskih državljanskih pobud dodatne stroške v zvezi z razvojem, upravljanjem in potrjevanjem sistema ⁽⁴⁴⁾, pri centralnem sistemu spletnega zbiranja pa teh stroškov ni, saj je to brezplačna rešitev na ključ. Organizatorji evropskih državljanskih pobud so tudi edini upravljavci osebnih podatkov, zbranih prek individualnih sistemov spletnega zbiranja. Pri centralnem sistemu spletnega zbiranja ima to odgovornost skoraj v celoti Komisija, ki je pristojna za upravljanje sistema.

⁽⁴²⁾ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. junija 2023 o izvajanju uredb o evropski državljanski pobudi (2022/2206(INI)), https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0230_SL.html.

⁽⁴³⁾ Glej tudi oddelek 3.4.4.

⁽⁴⁴⁾ Namen postopka potrjevanja, ki je določen v členu 11 uredbe o evropski državljanski pobudi, je zagotoviti, da individualni sistemi spletnega zbiranja izpolnjujejo tehnične specifikacije iz [Izvedbene uredbe Komisije \(EU\) 2019/1799](#) z dne 22. oktobra 2019 (UL L 274, 28.10.2019, str. 3).

Morebitna ponovna uvedba individualnih sistemov spletnega zbiranja bi za **organizatorje evropskih državljanskih pobud pomenila dodatna bremena, saj bi morali zagotoviti skladnost z veljavnimi tehničnimi specifikacijami**, ker bi bilo treba navedene sisteme redno revidirati, da bi se zagotovila stalna skladnost v celotnem obdobju zbiranja.

Komisija je preverila posebne potrebe, ki jih navajajo organizatorji evropskih državljanskih pobud v zvezi z izbiro alternativnih sistemov. Razlog, ki se največkrat pojavlja, je možnost vgradnje navedenega sistema v spletišča tretjih oseb, s čimer bi se omogočilo zbiranje podpisov prek različnih vstopnih točk. Komisija je zato pri zunanji raziskovalni skupini IT ⁽⁴⁵⁾ naročila študijo za preverjanje, ali obstajajo rešitve, ki jih je mogoče vgraditi v centralni sistem spletnega zbiranja in ki bi jih lahko Komisija ponudila organizatorjem evropskih državljanskih pobud ter ki zagotavljajo varnost in varstvo osebnih podatkov v skladu z uredbo o evropski državljanski pobudi; ter za oceno operativnih in proračunskih učinkov takih rešitev. Študija je pokazala, da decentralizirano zbiranje izjav o podpori na več spletiščih neznanih tretjih oseb prinaša velika tveganja za varnost in varstvo podatkov. V primerih, kadar so organizatorji evropskih državljanskih pobud poročali, da so individualni sistem spletnega zbiranja vgradili v več spletišč, so organi za potrjevanje navedli, da niso bili obveščeni o tako bistvenih spremembah potrjenega sistema. Če bi bili obveščeni, bi lahko ocenili, ali so spremembe (še vedno) skladne s tehničnimi specifikacijami iz [Izvedbene uredbe Komisije \(EU\) 2019/1799](#) ⁽⁴⁶⁾, vključno z zahtevami glede varnosti in varstva podatkov.

Na podlagi ugotovitev zunanjih strokovnjakov bi bilo treba pri ponovni uvedbi individualnih sistemov spletnega zbiranja vsa „vgrajena“ spletišča vključiti v potrjevanje, skupaj z rednim mehanizmom revizije za preverjanje, da so zadevna spletišča za kampanje skladna v celotnem obdobju zbiranja. To bi za organizatorje evropskih državljanskih pobud pomenilo dodatne stroške in bremena ⁽⁴⁷⁾.

(iii) Breme za države članice

Individualne sisteme spletnega zbiranja morajo potrditi pristojni organi v državi članici, v kateri se podatki shranjujejo. V okviru zadnje reforme je predlog Komisije ohranil možnost, da organizatorji evropskih državljanskih pobud uporabijo individualne sisteme spletnega zbiranja. Vendar sta zakonodajalca med zakonodajnimi pogajanjmi to določbo odstranila iz predloga. Posledično so bili individualni sistemi spletnega zbiranja postopoma opuščeni in se lahko uporabljajo le pri evropskih državljanskih pobudah, ki so bile prijavljene pred

⁽⁴⁵⁾ <https://citizens-initiative.europa.eu/sites/default/files/2023-11/Study%20on%20Technical%20Solutions%20for%20Organisers%20of%20European%20Citizens%20Initiatives.pdf>

⁽⁴⁶⁾ [Izvedbena uredba Komisije \(EU\) 2019/1799](#) z dne 22. oktobra 2019 o tehničnih specifikacijah za individualne sisteme spletnega zbiranja v skladu z Uredbo (EU) 2019/788 Evropskega parlamenta in Sveta o evropski državljanski pobudi (UL L 274, 28.10.2019, str. 3).

⁽⁴⁷⁾ Stroški izvajanja in vzdrževanja se za organizatorje evropskih državljanskih pobud razlikujejo glede na naravo vgradljive rešitve, navedene v poročilu zunanjih strokovnjakov. Če morajo organizatorji evropskih državljanskih pobud uporabiti zunanje strokovnjake, bi najpreprostejša rešitev stala v povprečju 9 650 EUR za začetno enkratno izvajanje in nadaljnjih 6 500 EUR letno za stroške vzdrževanja. Navedeni stroški temeljijo na vgradnji sistema v tri spletišča za kampanje (kar zunanja študija predlaga kot najvišje število zaradi precejšnjih tveganj za varnost in varstvo podatkov). Če bi se rešitev vgradila v več kot tri spletišča, bi se stroški vzdrževanja po pričakovanjih linearno povečali. Ti podatki ne vključujejo stroškov razvoja in vzdrževanja, ki jih mora kriti Komisija, niti stroškov potrjevanja in revizije, ki jih imajo države članice v obdobju zbiranja.

1. januarjem 2023. **Če bi bili navedeni sistemi ponovno uvedeni, bi jih morale države članice spet potrditi.** V navedeni zunanji študiji je bilo ugotovljeno, da bi bil najučinkovitejši način nadziranja tveganj za varnost in varstvo podatkov, povezanih z decentraliziranim zbiranjem podpisov, vzpostavitev novega mehanizma za potrjevanje/revizijo s sklopom tehničnih zahtev, primerljivih s tistimi, ki so bile prej določene za individualne sisteme v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/1799 (a bi bile strožje od njih). V študiji je tudi ocenjeno, da bi lahko kompleksnost revizije in njeni stroški za nacionalne organe pomenili pretirano breme ⁽⁴⁸⁾.

Glede na učinek na države članice, če bi se ponovno uvedli individualni sistemi spletnega zbiranja, se je Komisija posvetovala z nacionalnimi organi, zastopanimi v strokovni skupini za evropsko državljansko pobudo. Na podlagi njihovih povratnih informacij je mogoče sklepati, da se stališče držav članic ni spremenilo od zakonodajnih pogajanj za drugo uredbo o evropski državljanski pobudi. Prevladujoče mnenje je bilo, da centralni sistem spletnega zbiranja pomeni pozitiven razvoj, saj zagotavlja varnost podatkov in njihov varen prenos ter omogoča hitrejši postopek preverjanja. Ta sistem bi bilo mogoče še nadalje okrepiti z namenom odzivanja na prihodnje nastajajoče potrebe. Več držav članic je navedlo, da bi bila ponovna uvedba individualnih sistemov spletnega zbiranja neučinkovita in draga, ker bi morala vsaka država članica zagotoviti celoletno razpoložljivost potrebnih virov za pravočasno potrjevanje sistemov. Nekaj držav članic je tudi pripomnilo, da je preverjanje zbranih izjav o podpori prek individualnega sistema spletnega zbiranja bolj zapleteno in zamudno, saj se lahko kakovost zbranih podatkov razlikuje. Potrjevanje držav članic bi prineslo tudi tveganje neenotnega izvajanja.

Ocena Komisije

Komisija je po oceni treh področij, navedenih zgoraj, in ob upoštevanju: (i) znatnih tveganj za varnost in varstvo podatkov, ki jih prinaša katera koli decentralizirana rešitev za spletno zbiranje izjav o podpori; (ii) morebitnih znatnih bremen in povezanih stroškov za organizatorje evropskih državljanskih pobud in nacionalne uprave zaradi zagotavljanja skladnosti s strogimi pravili o varnosti in varstvu podatkov; ter (iii) razpoložljivosti centralnega sistema, ki zagotavlja visoke ravni varnosti in varstva podatkov, **sklenila, da ponovna uvedba individualnih sistemov spletnega zbiranja ni primerna**, ker bi bila v nasprotju s ciljem bolj dostopne in manj obremenjujoče evropske državljanske pobude.

3.5 Faza preverjanja

Od 1. januarja 2020 je bilo v postopku preverjanja, s katerim nacionalni organi potrdijo veljavnost izjav o podpori, zbranih od državljanov, sedem evropskih državljanskih pobud.

⁽⁴⁸⁾ V zunanji študiji je bilo ocenjeno, da bi začetni enkratni stroški potrjevanja vsake vgradljive rešitve, pred začetkom zbiranja izjav o podpori, znašali 10 000 EUR. V študiji je bilo tudi predlagano, da bi morali nacionalni organi za potrjevanje revidirati spletišča organizatorjev in vgradljive rešitve vsake štiri mesece v 12-mesečnem postopku zbiranja. Ti stroški so ocenjeni na 3 250 EUR na revizijo na spletišče (če jo izvede zasebno podjetje). V primeru tehnično bolj kompleksne rešitve se priporoča redna revizija kode, kar bo v povprečju stalo dodatnih 6 500 EUR na revizijo na spletišče.

„Končajmo dobo kletk“* ⁽⁴⁹⁾, „Eat ORIGINAL! Unmask your food“*, „Kohezijska politika“*, „Rešimo čebele in kmete!“*, „Ustavimo odstranjevanje plavuti“, „Obvarujmo kozmetiko, proizvedeno brez krutosti“ in „Za Evropo brez krzna“. Pri evropskih državljskih pobudah, prijavljenih na podlagi druge uredbe o evropski državljski pobudi, morajo organizatorji zbrane izjave o podpori prenesti v treh mesecih po koncu obdobja zbiranja ⁽⁵⁰⁾. Zaradi tega je postopek preverjanja postal bolj predvidljiv, organi držav članic pa lahko bolj načrtujejo svoje vire, ki jih vključijo v postopek preverjanja. Rezultati postopka preverjanja so bili pozitivni za šest od sedmih evropskih državljskih pobud. Zaradi ugotovitev pri postopku preverjanja evropska državljska pobuda „Eat ORIGINAL“ ni mogla doseči potrebnih pragov v sedmih državah članicah ⁽⁵¹⁾.

Pristojni organi preverijo izjave o podpori skladno z nacionalnim pravom in prakso v skladu s členom 12(4) uredbe o evropski državljski pobudi. Komisija državam članicam zagotovi smernice o praktičnem izvajanju uredbe o evropski državljski pobudi, vključno s fazo preverjanja. Države članice lahko sprejmejo posebne nacionalne izvedbene določbe, ki lahko zajemajo tudi postopek preverjanja. Sporočijo jih Komisiji in jih objavijo na [spletišču evropske državljske pobude](https://citizens-initiative.europa.eu/how-it-works/implementation-national-level_sl) ⁽⁵²⁾.

V zvezi z metodologijami, uporabljenimi za preverjanje, je 14 držav članic poročalo, da so izvedle **izčrpne preglede** vseh izjav o podpori (BG, CZ, EL, ES, FR, HR, CY, LV, HU, AT, PL, RO, SI in SK), enajst držav članic pa je poročalo, da so izvedle preverjanja z uporabo **naključnega vzorčenja** (BE, DK, DE, EE, IE, IT, LT, LU, PT, FI in SE) ⁽⁵³⁾. Kar zadeva vrsto nacionalnega registra, uporabljenega za postopek preverjanja, večina držav članic uporablja registre prebivalstva (BE, BG, CZ, DK, DE, EE, IT, CY, LT, LV, LU, HU, AT, PL, PT, RO, SI, SK, FI in SE) ⁽⁵⁴⁾, nekaj držav članic pa uporablja volilne imenike (IE, EL, ES, FR in HR).

V vrstnem redu glede na zmanjšanje pogostosti so bile najpogostejše nepravilnosti, ugotovljene med preverjanjem, zaradi katerih so bile izjave o podpori razveljavljene in o katerih so poročali nacionalni organi, naslednje: (1) pomanjkanje podatkov o istovetnosti ali druge napake, zaradi katerih organi ne morejo določiti istovetnosti podpisnika; (2) več izjav o podpori istega podpisnika; ter (3) nedosledni osebni podatki, navedeni v obrazcu (vključno z manjkajočimi podatki na papirnih obrazcih). Uporaba storitve za izmenjavo datotek in spletno zbiranje izjav o podpori sta olajšala postopek preverjanja. Na splošno so države članice zadovoljne ali zelo zadovoljne s smernicami, ki jih je Komisija zagotovila o sistemu za izmenjavo datotek. Več nacionalnih organov je poročalo, da postopek poteka bolj nemoteno in je bolj standardiziran, ko se podatki prenesejo neposredno iz centralnega sistema Komisije za spletno zbiranje.

⁽⁴⁹⁾ * = prijavljena na podlagi prve uredbe o evropski državljski pobudi.

⁽⁵⁰⁾ Člen 12(2) uredbe o evropski državljski pobudi.

⁽⁵¹⁾ Organizatorji evropske državljske pobude so neuspešno izpodbijali eno od nacionalnih odločitev na nacionalnem sodišču.

⁽⁵²⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/how-it-works/implementation-national-level_sl

⁽⁵³⁾ Podatkov za Nizozemsko in Malto ustrezni organi niso sporočili.

⁽⁵⁴⁾ Portugalska je označila „druge registre“ in navedla „podatkovno zbirko za identifikacijo prebivalcev“, ki je bila za namene tega poročila vključena v register prebivalstva.

Organizatorji evropskih državljanskih pobud so v odgovorih na anketo navedli, da je postopek za preverjanje na splošno učinkovit, navedli pa so tudi nekaj zapoznelih odgovorov držav članic.

3.6 Pregled in nadaljnji ukrepi

Od 1. januarja 2020 je bilo Komisiji v pregled predloženih **šest veljavnih** evropskih državljanskih pobud ⁽⁵⁵⁾, potem ko so zbrale več kot milijon podpisov. Komisija je odgovorila na pet od teh pobud; šesti odgovor naj bi bil sprejet do 14. decembra 2023. Trimesečni rok za predložitev uspešnih pobud Komisiji ⁽⁵⁶⁾ je državljanom in institucijam zagotovil več gotovosti v zvezi s spremljanjem pobud, s čimer je bila rešena ponavljajoča se težava pri izvajanju prve uredbe o evropski državljanski pobudi, kot je bila opredeljena v poročilih iz let 2015 in 2018 ⁽⁵⁷⁾.

1) „Zaščita manjšin – Milijon podpisov za raznolikost v Evropi“ ⁽⁵⁸⁾

Ta evropska državljanska pobuda je pozvala k sprejetju vrste pravnih aktov za izboljšanje varstva pripadnikov narodnostnih in jezikovnih manjšin ter okrepitev kulturne in jezikovne raznolikosti v EU. Organizatorji so evropsko državljansko pobudo Komisiji predložili 10. januarja 2020, potem ko so zbrali 1 128 422 veljavnih izjav o podpori in dosegli potrebne prage v 11 državah članicah. Organizatorji so se 5. februarja 2020 srečali s podpredsednico Evropske komisije za vrednote in preglednost Věro Jourovou ter komisarko za inovacije, raziskave, kulturo, izobraževanje in mlade Marijo Gabriel. 15. oktobra 2020 so predstavili svojo evropsko državljansko pobudo in njene predloge na javni predstavitvi, organizirani v Evropskem parlamentu. O evropski državljanski pobudi je nato Evropski parlament razpravljal tudi na plenarnem zasedanju 14. decembra 2020. Evropski parlament je izrazil podporo evropski državljanski pobudi v [resoluciji](#) ⁽⁵⁹⁾, sprejeti 17 decembra 2020.

Komisija je odgovor na evropsko državljansko pobudo sprejela 14. januarja 2021 ([Sporočilo Komisije C\(2021\) 171](#) ⁽⁶⁰⁾). Komisija je posebej ocenila vsakega od devetih posameznih predlogov, pri tem pa upoštevala načeli subsidiarnosti in sorazmernosti. Čeprav niso bili predlagani nadaljnji pravni akti, je Komisija v odgovoru poudarila, da bi morale biti polno izvajanje že obstoječih zakonodaje in politik močan sveženj ukrepov za podporo ciljev evropske

⁽⁵⁵⁾ Tri so bile prijavljene na podlagi prve uredbe o evropski državljanski pobudi in tri na podlagi druge uredbe o evropski državljanski pobudi.

⁽⁵⁶⁾ Člen 13 uredbe o evropski državljanski pobudi.

⁽⁵⁷⁾ Prvo poročilo o uporabi Uredbe (EU) št. 211/2011 o državljanski pobudi, COM(2015) 145 final: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/api/files/COM\(2015\)145_0/de00000000349456?rendition=false](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/api/files/COM(2015)145_0/de00000000349456?rendition=false); Drugo poročilo o uporabi Uredbe (EU) št. 211/2011 o državljanski pobudi, COM(2018) 157 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0157>

⁽⁵⁸⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/initiatives/details/2017/000004_sl

⁽⁵⁹⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0370_SL.html

⁽⁶⁰⁾ Sporočilo Komisije o evropski državljanski pobudi „Zaščita manjšin – milijon podpisov za raznolikost v Evropi“, C(2021) 171 final: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/api/files/C\(2021\)171_0/de00000000036104?rendition=false](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/api/files/C(2021)171_0/de00000000036104?rendition=false)

državlanske pobude. Komisija spremlja izvajanje ustreznih pobud in še naprej izvaja ukrepe politike na teh področjih ⁽⁶¹⁾.

Aprila 2021 so organizatorji evropske državljanske pobude pred Splošnim sodiščem vložili ničnostno tožbo zoper Sporočilo Komisije C(2021) 171. Sodišče je v [sodbi](#) z dne 9. novembra 2022 ⁽⁶²⁾ zavrnilo zahtevo organizatorjev evropske državljanske pobude. Splošno sodišče je razsodilo, da je Komisija izpolnila svojo obveznost obrazložitve, ko je v času Sporočila menila, da ni potreben dodatni pravni akt za uresničitev ciljev, ki jim sledi evropska državljanska pobuda, in sicer zaradi ukrepov, ki so jih institucije EU že sprejele na področjih, ki jih zajema evropska državljanska pobuda, in njenega spremljanja izvajanja navedenih ukrepov. Organizatorji evropske državljanske pobude so 21. januarja 2023 pred Sodiščem vložili pritožbo zoper to sodbo (zadeva C-26/23 P).

2) [„Končajmo dobo kletk“](#) ⁽⁶³⁾

Ta evropska državljanska pobuda je pozvala k **prehodu na bolj etične in trajnostne sisteme kmetovanja**, vključno z revizijo obstoječih predpisov EU o dobrobiti živali. Pobuda je bila Komisiji predložena 2. oktobra 2020, potem ko je bilo zbranih 1 397 113 veljavnih izjav o podpori in so bili doseženi potrebni pragi v 18 državah članicah. Organizatorji pobude so se 30. oktobra 2020 srečali s podpredsednico Evropske komisije za vrednote in preglednost Věro Jourovou ter komisarko za zdravje in varnost hrane Stelo Kiriakides. V Evropskem parlamentu je bila 15. aprila 2021 organizirana javna predstavitev. Evropski parlament je o pobudi razpravljal na plenarnem zasedanju 10. junija 2021. Evropski parlament je podporo pobudi izrazil v [resoluciji](#) ⁽⁶⁴⁾, ki je bila sprejeta istega dne.

Komisija je [odgovor](#) ⁽⁶⁵⁾ na pobudo sprejela 30. junija 2021. Napovedala je, da namerava do konca leta 2023 sprejeti zakonodajni predlog za postopno odpravo in končno prepoved uporabe takih sistemov reje v kletkah za vse živali, omenjene v evropski državljanski pobudi, pod pogoji, ki jih je treba določiti na podlagi mnenj Evropske agencije za varnost hrane, rezultatov ocene učinka in javnega posvetovanja. Komisija zdaj skrbno ocenjuje pomembne vidike, povezane s prehodom na rejo brez kletk, da bi zagotovila njegovo vzdržnost za kmetijski sektor in naše prehranske sisteme, vključno s prehransko varnostjo. Predhodni rezultati tekoče ocene učinka kažejo, da bi bilo treba za prehod na sisteme brez kletk prilagoditi več parametrov reje – na primer obogatiti okolje živali in jim zagotoviti več prostora, da bi bile deležne večje ravni

⁽⁶¹⁾ Posodobitve v zvezi z nadaljnjimi ukrepi so redno objavljene na strani pobude v registru evropskih državljskih pobud: https://citizens-initiative.europa.eu/initiatives/details/2017/000004/minority-safepack-one-million-signatures-diversity-europe_sl.

⁽⁶²⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 9. novembra 2022, Citizens' Committee of the European Citizens' Initiative „Minority SafePack – one million signature for diversity in Europe“/Evropska komisija, T-158/21, EU:T:2022:696: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A62021TJ0158>

⁽⁶³⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/initiatives/details/2018/000004_sl

⁽⁶⁴⁾ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. junija 2021 o evropski državljanski pobudi „Končajmo dobo kletk“ (2021/2633(RSP)): https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0295_SL.html

⁽⁶⁵⁾ Sporočilo Komisije o evropski državljanski pobudi „End the Cage Age“, C(2021) 4747 final: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/api/files/C\(2021\)4747_0/090166e5df30600f?rendition=false](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/api/files/C(2021)4747_0/090166e5df30600f?rendition=false)

dobrobiti. Potrebna so nadaljnja posvetovanja v zvezi s stroški, primernim trajanjem prehodnega obdobja in ustreznimi ukrepi ob uvozu. Za doseg ustreznega ravnovesja med dobrobitjo živali in socialno-ekonomskimi učinki je treba postopno opuščanje kletk pospremiti z drugimi ukrepi za dobrobit živali na ravni kmetij. Pripravljalno delo se bo zato nadaljevalo, tudi v okviru strateškega dialoga o prihodnosti kmetijstva v EU.

3) „Rešimo čebele in kmete! Čebelam prijazno kmetijstvo za zdravo okolje“ ⁽⁶⁶⁾

Ta evropska državljanska pobuda je Komisijo pozvala, naj predloži predlog za postopno odpravo sintetičnih pesticidov do leta 2035, obnovo biotske raznovrstnosti in podporo kmetom v prehodnem obdobju. Organizatorji so evropsko državljansko pobudo Komisiji predložili 7. oktobra 2022, potem ko so zbrali 1 054 973 veljavnih izjav o podpori in dosegli potrebne prage v 11 državah članicah. Organizatorji evropske državljanske pobude so se 25. novembra 2022 srečali s podpredsednico Evropske komisije za vrednote in preglednost Véro Jourovo ter komisarko za zdravje in varnost hrane Stelo Kiriakides. Javna predstavitev je v Evropskem parlamentu potekala 24. januarja 2023. O evropski državljanski pobudi je Evropski parlament razpravljal na plenarnem zasedanju 16. marca 2023, vendar ni sprejel nobene resolucije. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje o tej evropski državljanski pobudi sprejel 14. decembra 2022 ⁽⁶⁷⁾.

Komisija je odgovor ⁽⁶⁸⁾ na pobudo sprejela 5. aprila 2023. Pozdravila je evropsko državljansko pobudo in priznala njen pomen, zlasti v okviru medsebojno povezanih kriz na področjih podnebnih sprememb, onesnaževanja in izgube biotske raznovrstnosti. Komisija je poudarila svoje mnenje, da je prednostna naloga zagotoviti, da bodo predlogi, o katerih se trenutno pogajata sozakonodajalca, pravočasno sprejeti in nato izvedeni, skupaj z učinkovitim izvajanjem skupne kmetijske politike.

4) „Ustavimo odstranjevanje plavuti – ustavimo trgovino z njimi“ ⁽⁶⁹⁾

Evropska državljanska pobuda je pozvala Komisijo, naj predloži predlog o ustavitvi trgovine s plavutmi v EU, vključno z uvozom, izvozom in tranzitom plavuti, ki se ne držijo naravno trupa živali. Organizatorji so evropsko državljansko pobudo predložili 11. januarja 2023, potem ko so zbrali 1 119 996 veljavnih izjav o podpori in dosegli potrebne prage v 15 državah članicah. Organizatorji pobude so se 6. februarja 2023 srečali s komisarjem za okolje, oceane in ribištvo Virginijusom Sinkevičiusom. V Evropskem parlamentu je bila 27. marca 2023 organizirana javna predstavitev. O pobudi je 11. maja 2023 potekala razprava na plenarnem zasedanju, vendar resolucija ni bila sprejeta.

⁽⁶⁶⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/initiatives/details/2019/000016_sl

⁽⁶⁷⁾ <https://www.eesc.europa.eu/sl/our-work/opinions-information-reports/opinions/european-citizens-initiative-save-bees-and-farmers>

⁽⁶⁸⁾ Sporočilo Komisije o evropski državljanski pobudi „Rešimo čebele in kmete! Čebelam prijazno kmetijstvo za zdravo okolje“, C(2023) 2320 final: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C\(2023\)2320&lang=sl](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C(2023)2320&lang=sl)

⁽⁶⁹⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/initiatives/details/2020/000001_sl

Komisija je [odgovor](#) ⁽⁷⁰⁾ na pobudo sprejela 5. julija 2023. Pozdravila je evropsko državljansko pobudo in se zavezala, da bo izvedla oceno učinka v zvezi z okoljskimi, socialnimi in ekonomskimi posledicami uporabe politike „plavuti, ki se naravno držijo trupa“ pri dajanju morskih psov na trg v EU ter preverila najboljše pravna sredstva za zahtevanje podrobnejših informacij za izboljšanje ustreznih statističnih podatkov. Komisija bo tudi poostrila izvrševanje ukrepov za sledljivost v EU in bo sodelovala z mednarodnimi partnerji.

5) „Obvarujmo kozmetiko, proizvedeno brez krutosti – zavzemajmo se za Evropo brez testiranja na živalih“ ⁽⁷¹⁾

Ta evropska državljanska pobuda je Komisijo pozvala, naj predloži predlog o okrepitvi in razširitvi obstoječe prepovedi testiranja kozmetičnih izdelkov na živalih in trženja sestavin, testiranih na živalih, v EU; ter sprejme zakonodajni predlog, v katerem bo določen časovni načrt za postopno opustitev testiranja na živalih v EU pred koncem sedanjega mandata Komisije. Organizatorji so evropsko državljansko pobudo Komisiji predložili 25. januarja 2023, potem ko so zbrali 1 217 916 veljavnih izjav o podpori in dosegli potrebne prage v 21 državah članicah. 17. marca 2023 so se organizatorji srečali s podpredsednico Evropske komisije za vrednote in preglednost Věro Jourovou in evropskim komisarjem za notranji trg Thierryjem Bretonom. Evropski parlament je javno predstavitev o tej pobudi organiziral 25. maja 2023. O pobudi je 10. julija 2023 potekala razprava na plenarnem zasedanju, vendar resolucija ni bila sprejeta.

Komisija je [odgovor](#) ⁽⁷²⁾ na pobudo sprejela 25. julija 2023. V njem je pobudo pozdravila in prepoznala, da se državljani EU še naprej odločno zavzemajo za dobrobit živali, ter poudarila vodilno vlogo EU pri postopni odpravi uporabe živali v testiranju in pri izboljšanju dobrobiti živali na splošno. Ta vloga se zlasti odraža v popolni prepovedi testiranja kozmetičnih izdelkov na živalih, ki v EU velja od leta 2013. Komisija je napovedala, da bo začela izvajati nov časovni načrt, ki bo zajemal sklop zakonodajnih in nezakonodajnih ukrepov za nadaljnje zmanjšanje obsega testiranja na živalih. Pri tem je cilj sčasoma preiti na regulativni sistem brez testiranja na živalih v okviru zakonodaje o kemikalijah (npr. uredba REACH, uredba o biocidnih proizvodih, uredba o fitofarmacevtskih sredstvih ter zakonodaja o zdravilih za uporabo v humani in veterinarski medicini) ob nadaljnjem odločnem podpiranju alternativ testiranju na živalih. Komisija je navedla, da bo še naprej odločno podpirala raziskave v zvezi z alternativami testiranju na živalih in preverila možnost usklajevanja dejavnosti držav članic na tem področju.

6) „Za Evropo brez krzna“ ⁽⁷³⁾

⁽⁷⁰⁾ Sporočilo Komisije o evropski državljanski pobudi „Ustavimo odstranjevanje plavuti – ustavimo trgovino z njimi“: C(2023) 4489 final: https://citizens-initiative.europa.eu/sites/default/files/2023-07/C_2023_4489_1_EN.pdf

⁽⁷¹⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/initiatives/details/2021/000006_sl

⁽⁷²⁾ Sporočilo Komisije o evropski državljanski pobudi „Obvarujmo kozmetiko, proizvedeno brez krutosti – zavzemajmo se za Evropo brez testiranja na živalih“, C(2023) 5041 final: https://citizens-initiative.europa.eu/sites/default/files/2023-07/C_2023_5041_EN.pdf

⁽⁷³⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/initiatives/details/2022/000002_sl

Ta evropska državljanska pobuda je pozvala Komisijo, naj predloži predlog o uvedbi vseevropske prepovedi reje in ubijanja živali za proizvodnjo krzna ter dajanja krzna rejnih živali in izdelkov, ki vsebujejo tako krzno, na trg EU. Organizatorji so pobudo Komisiji predložili 14. junija 2023, potem ko so zbrali 1 502 319 veljavnih izjav o podpori in dosegli potrebne prage v 18 državah članicah. Organizatorji pobude so se 20. julija 2023 srečali s podpredsednico Evropske komisije za vrednote in preglednost Věro Jourovou in komisarko za zdravje in varnost hrane Stelo Kiriakides ter predstavili cilje pobude. Evropski parlament je 12. oktobra 2023 organiziral javno predstavitev te pobude, razprava na plenarnem zasedanju pa je potekala 19. oktobra 2023, vendar resolucija ni bila sprejeta.

Komisija bo odgovor sprejela do 14. decembra 2023.

Povratne informacije organizatorjev evropskih državljanskih pobud, ki so sodelovali v anketi

Organizatorji uspešnih evropskih državljanskih pobud, ki so sodelovali v anketi, so bili večinoma pozitivni ali nevtralni glede jasnosti postopka v fazi pregleda ter so bili na splošno zadovoljni s priložnostmi za predstavitev evropskih državljanskih pobud na srečanju s Komisijo in na javni predstavitvi v Evropskem parlamentu. Menili so tudi, da je Komisija jasno, razumljivo in podrobno pojasnila razloge za svoje načrtovane ukrepe, ki jih je sprejela v odziv na uspešne evropske državljanske pobude.

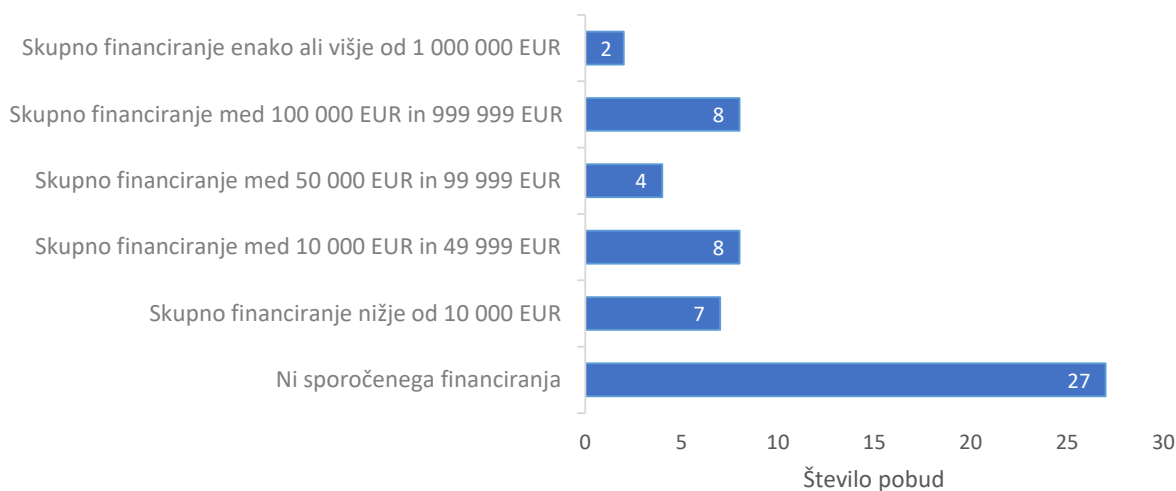
3.7 Preglednost – financiranje

Člen 17 uredbe o evropski državljanski pobudi določa, da morajo organizatorji evropskih državljanskih pobud zagotoviti celovite informacije o virih financiranja in podpori v naravi za evropske državljanske pobude, ki presegajo 500 EUR na sponzorja. Predložene informacije nakazujejo povečanje zneskov, zbranih v podporo evropskim državljanskim pobudam, saj sta **dve** pobudi ⁽⁷⁴⁾ zbrali **več kot milijon EUR** (obe sta dosegli prag milijon zbranih podpisov), še osem pobud ⁽⁷⁵⁾ pa je poročalo o finančnih sredstvih v znesku več kot 100 000 EUR (štiri od teh evropskih državljanskih pobud so dosegle prag milijon zbranih podpisov).

⁽⁷⁴⁾ Evropski državljanski pobudi „Obvarujmo kozmetiko, proizvedeno brez krutosti“ in „Za Evropo brez krzna“.

⁽⁷⁵⁾ Evropske državljanske pobude „Zaščita manjšin“, „Ustavimo ekstremizem“, „Končajmo dobo kletk“, „Rešimo čebele in kmete!“, „Prepovejmo oglaševanje in sponzorstvo fosilnih goriv“, „Končajmo dobo klavnic“, „Kakovostna oblačila, pravično plačilo“ in „Zaščitimo dediščino podeželja, prehransko varnost in preskrbo v EU“.

Graf 2: porazdelitev evropskih državljskih pobud glede na financiranje

3.8 Varstvo osebnih podatkov

Uredba o evropski državljski pobudi je poenostavila upravljanje osebnih podatkov, zbranih med vodenjem evropske državljske pobude.

Prvič, obseg osebnih podatkov, ki jih morajo državljani zagotoviti za podporo evropskim državljskim pobudam, je bil zmanjšan in usklajen v vseh 27 državah članicah, **nacionalni organi pa lahko izbirajo med le dvema sklopoma podatkov:** (1) osebna imena, priimki, datum rojstva in naslov; ali (2) osebna imena, priimki in številka osebnega dokumenta. Zagotavljanje minimalnega sklopa osebnih podatkov podpisnikov je nujno, da lahko države članice preverijo veljavnost izjav o podpori v nacionalnih podatkovnih zbirkah, kot je volilni imenik ali register prebivalstva. Čeprav je Evropski parlament pozval k nadaljnji poenostavitvi zahtev po podatkih, je bilo v posvetovanjih z državami članicami potrjeno, da bi lahko taka poenostavitev ogrozila njihovo zmožnost preverjanja izjav o podpori s potrebno ravno zaupanja.

Za zagotovitev, da lahko državljani enostavno razumejo, kako se njihovi osebni podatki upravljajo v postopku evropske državljske pobude in kako lahko dostopajo do ključnih informacij v zvezi z obdelavo svojih podatkov, so bile pripravljene izjave o varstvu osebnih podatkov⁽⁷⁶⁾, ki zajemajo različne postopke obdelave, in objavljeni odgovori na pogosto zastavljena vprašanja⁽⁷⁷⁾.

Drugič, Komisija je zaradi prehoda k centralnemu sistemu spletnega zbiranja, in ker je zagotovila sistem za varen prenos podatkov, odgovorna za upravljanje vseh osebnih podatkov, zbranih na spletu s tem sistemom. Namenski modul upravljalca podatkov Komisiji omogoča, da izpolnjuje svoje dolžnosti kot upravljalca podatkov ter da se hitro in učinkovito odzove na zahteve posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki. Tako so **odgovornosti**

⁽⁷⁶⁾ Varstvo zasebnosti: https://citizens-initiative.europa.eu/how-it-works/privacy-policy_sl

⁽⁷⁷⁾ Pogosto zastavljena vprašanja: https://citizens-initiative.europa.eu/how-it-works/faq_sl#Varstvo-podatkov

organizatorjev evropskih državljanskih pobud in njihova odgovornost za varstvo podatkov omejene na osebne podatke, zbrane na papirnih izjavah o podpori.

Kot pomoč pri skladnosti na področju varstva podatkov so bile na voljo dane podrobne **smernice o varstvu podatkov za organizatorje evropskih državljanskih pobud** ⁽⁷⁸⁾. V smernicah so pojasnjeni najpomembnejša načela in pogoji ter obveznosti organizatorjev evropskih državljanskih pobud kot upravljavcev ali skupnih upravljavcev, ko obdelujejo osebne podatke v postopku evropske državljanske pobude.

Večina organizatorjev evropskih državljanskih pobud, ki so sodelovali v anketi, je menila, da so pravila o varstvu podatkov zelo jasna in učinkovita, ter poročala, da niso imeli težav pri izpolnjevanju pravil. Več organizatorjev je omenilo, da je bil v fazi zbiranja eden od izzivov ta, da državljani niso bili pripravljeni navesti osebnih podatkov. Da bi se ocenila mnenja državljanov, je bila ta tema vključena v anketi za državljane in uporabnike centralnega sistema spletnega zbiranja. V anketi za državljane je le malo anketirancev navedlo, da nočejo deliti svojih osebnih podatkov, da bi podprli evropsko državljansko pobudo. Večina državljanov, ki so oddali podpis za evropsko državljansko pobudo z uporabo sistema Komisije in ki so izpolnili izhodno anketo, je zaupala varnosti podatkov, ki so jih navedli prek sistema, večino anketirancev pa je pomirilo dejstvo, da Komisija (in ne kateri drug subjekt) zbira in hrani njihove osebne podatke. Vendar pa so nekateri anketiranci v izhodni anketi (17 %) svojo raven zaupanja ocenili z oceno manj kot 5 od 10, kar pomeni, da mora Komisija nadalje izboljšati ozaveščenost o ukrepih, vzpostavljenih za zagotavljanje visoke ravni varstva osebnih podatkov.

3.9 Informacije in ozaveščanje s strani Komisije in držav članic

Komisija je v skladu s členoma 4 in 18 uredbe o evropski državljanski pobudi vzpostavila večjezično komunikacijsko kampanjo „Prevzemite pobudo“, da bi izboljšala ozaveščenost o obstoju, ciljih in delovanju evropske državljanske pobude z raznolikimi dejavnostmi. Kampanja se obsežno poslužuje digitalnih tehnologij in družbenih medijev ter podpore predstavništev Komisije v vseh državah članicah.

Dejavnosti komunikacijske kampanje za evropsko državljansko pobudo

- Poleg **večjezičnega spletišča evropske državljanske pobude** ⁽⁷⁹⁾ se informacije o evropski državljanski pobudi zagotavljajo: z **mesečnim glasilom o evropski državljanski pobudi** ⁽⁸⁰⁾ (s strojnim prevodom je na voljo v vseh jezikih EU); s **kampanjami v družbenih medijih v EU-27**; s prisotnostjo na **festivalih za mlade/demokracijo na nacionalni ravni**; z **odnosi z mediji, spletnimi seminarji** in informativnimi srečanji za splošno javnost ali multiplikatorje, ki pomagajo razširjati informacije na nacionalni ravni; ter s **serijo podkastov** ⁽⁸¹⁾.

⁽⁷⁸⁾ Varstvo podatkov: https://citizens-initiative.europa.eu/how-it-works/data-protection_sl

⁽⁷⁹⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/_sl

⁽⁸⁰⁾ <https://ec.europa.eu/newsroom/ecif/newsletter-archives/view/service/1501>

⁽⁸¹⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/news/citizencentral-podcast_sl

- **Mladi** so najpomembnejša ciljna skupina. Junija 2023 se je začela uporabljati **večjezična izobraževalna zbirka** ⁽⁸²⁾, ki učiteljem omogoča, da dijake zadnjih letnikov srednješolskega izobraževanja vključijo v razprave in dejavnosti, povezane z aktivnim državljanstvom EU, in orodji na ravni EU, vključno z evropsko državljansko pobudo. Spremlja ga **video natečaj** ⁽⁸³⁾ za dijake, ki se je začel oktobra 2023.
- Oblikovana je bila **mreža ambasadorjev in multiplikatorjev**, da bi se sporočila lažje razširjala na nacionalni in lokalni ravni. Vključuje **nacionalne kontaktne točke** ⁽⁸⁴⁾, **ambasadorje evropske državljanske pobude** ⁽⁸⁵⁾ (ki zastopajo zlasti organizacije civilne družbe), centre Europe Direct ⁽⁸⁶⁾ ter **druge institucije EU in partnerje**.

Komisija zagotavlja tudi promocijo evropske državljanske pobude na dnevu odprtih vrat Komisije ⁽⁸⁷⁾, ki poteka vsako leto v začetku maja, in na dogodkih, ki jih organizirajo druge institucije EU, kot so dan evropske državljanske pobude ⁽⁸⁸⁾, evropski teden regij in mest ⁽⁸⁹⁾ ter Evropska prireditev za mlade ⁽⁹⁰⁾. V zadnjem četrtletju leta 2023 Komisija izvaja tudi komunikacijsko kampanjo ob obeleževanju **30. obletnice državljanstva EU**, da bi državljane EU še dodatno ozaveštila o njihovih pravicah in izboljšala njihovo razumevanje pravic; evropska državljanska pobuda je ena od pravic, ki jih zajema kampanja.

Tudi druge institucije in organi EU prispevajo k ozaveščanju o evropski državljanski pobudi – zlasti Evropski socialno-ekonomski odbor z letnim dnevom evropske državljanske pobude in Evropski parlament ob javnih predstavitvah in plenarnih razpravah o evropskih državljanskih pobudah.

Na kampanjo je v letih 2020 in 2021 vplivala **pandemija COVID-19** in leta 2022 osredotočenost javnosti na rusko vojno agresijo proti **Ukrajini**, a je bila kljub temu uspešna, saj so bili zabeleženi **pozitivni trendi**, kar zadeva obiskanost [spletišča evropske državljanske pobude](https://citizens-initiative.europa.eu/schools/eci-educational-toolkit_sl) ⁽⁹¹⁾ (od leta 2020 se je obiskanost več kot podvojila); število naročnikov na glasilo o evropski državljanski pobudi se je povečalo (130 000, kar pomeni šestkratno povečanje od leta 2020), izboljšal pa se je tudi doseg kampanj v družbenih medijih (od leta 2020 je bilo prikazanih več kot 130 milijonov sporočil kampanje).

⁽⁸²⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/schools/eci-educational-toolkit_sl

⁽⁸³⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/schools/video-competition_sl

⁽⁸⁴⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/contact-points-national-level_sl

⁽⁸⁵⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/spread-word/eci-ambassadors_sl

⁽⁸⁶⁾ https://european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_sl

⁽⁸⁷⁾ https://europeday.europa.eu/european-commission-2023_sl

⁽⁸⁸⁾ <https://www.eesc.europa.eu/sl/agenda/our-events/events/eci-day-2023>

⁽⁸⁹⁾ <https://regions-and-cities.europa.eu/>

⁽⁹⁰⁾ <https://european-youth-event.europarl.europa.eu/en/>

⁽⁹¹⁾ <https://citizens-initiative.europa.eu/sl>

Kljub pozitivnim trendom in izvajanju številnih dejavnosti pa različni deležniki (državljeni, organizatorji, NVO, druge institucije EU) menijo, da javnost ni dovolj seznanjena z evropsko državljansko pobudo. Organizatorji poročajo, da je neozaveščenost o evropski državljanski pobudi velik izziv med zbiranjem izjav o podpori, državljani pa navajajo, da je to eden glavnih razlogov, zakaj niso podprli evropskih državljanskih pobud. Hkrati se vseevropska raven ozaveščenosti državljanov EU (kot je bila izmerjena z dvema zaporednima raziskavama Eurobarometer ⁽⁹²⁾) giblje med 41 % leta 2021 in 64 % leta 2023 ⁽⁹³⁾.

Nacionalne kontaktne točke

Vsaka država članica je v skladu s členom 4(6) uredbe o evropski državljanski pobudi določila eno ali več nacionalnih kontaktnih točk ⁽⁹⁴⁾ za zagotavljanje brezplačnih informacij in pomoči organizatorjem evropskih državljanskih pobud. Komisija nacionalne kontaktne točke obvešča o zadnjih dogodkih v zvezi z evropskimi državljanskimi pobudami in jim zagotavlja gradiva v vseh jezikih EU, ki jih razdelijo nacionalnim občinstvom. Države članice so v odgovorih na anketo poročale, da večina kontaktnih točk informacije zagotavlja na svojih spletiščih in odgovarja na poizvedbe državljanov ali medijev. Nekaj jih tudi deluje proaktivno ter državljane obvešča prek več komunikacijskih kanalov in dejavnosti. Rezultati iste ankete nakazujejo, da imajo kontaktne točke vse informacije in dokumentacijo, ki jih potrebujejo za zanesljivo opravljanje nalog. Komisija jim zagotavlja možnosti za izmenjavo izkušenj in dobrih praks.

3.10 Smernice in podpora za organizatorje

Kot je bilo dogovorjeno med reformo evropske državljanske pobude leta 2019, je bila organizatorjem evropskih državljanskih pobud zagotovljena znatna podpora v naravi v obliki brezplačnega centralnega sistema spletnega zbiranja (in povezane podpore IT, ki jo je zagotovila Komisija); smernic, usposabljanja in pravnih nasvetov prek foruma evropske državljanske pobude (ki ga upravlja Komisija prek zunanjega izvajalca); in okrepljenih dejavnosti za ozaveščanje o evropski državljanski pobudi, ki posredno promovirajo tudi tekoče evropske državljanske pobude.

Forum evropske državljanske pobude

Komisija v skladu s členom 4 uredbe o evropski državljanski pobudi brezplačno da na voljo spletno sodelovalno platformo za evropsko državljansko pobudo, ki zagotavlja praktične in pravne nasvete, ter forum za razpravo za izmenjavo informacij in primerov najboljših praks. Komisija je upravljanje te platforme (forum evropske državljanske pobude ⁽⁹⁵⁾) na podlagi odprtega razpisnega postopka dala v podizvajanje zunanjemu ponudniku storitev.

⁽⁹²⁾ Na podlagi intervjujev z reprezentativnim vzorcem državljanov, starejših od 15 let, v vsaki od 27 držav članic Evropske unije.

⁽⁹³⁾ Raziskava Flash Eurobarometer 528 „Državljanstvo in demokracija“ (2023).

⁽⁹⁴⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/contact-points-national-level_sl

⁽⁹⁵⁾ https://citizens-initiative-forum.europa.eu/_sl

Povratne informacije organizatorjev evropskih državljanskih pobud v namenski anketi so bile na splošno pozitivne v zvezi z nasveti, ki jih forum evropske državljanske pobude zagotavlja v različnih fazah postopka evropske državljanske pobude, vključno med dvostopenjskim postopkom prijave (ko morajo revidirati prvotno prijavo) in med fazo zbiranja. Organizatorji evropskih državljanskih pobud so pred prijavo veliko uporabljali učna gradiva foruma ter visoko ocenjujejo spletne seminarje, spletne dnevnike, spletne tečaje in možnost iskanja drugih članov za svojo skupino.

Dejavnosti foruma evropske državljanske pobude

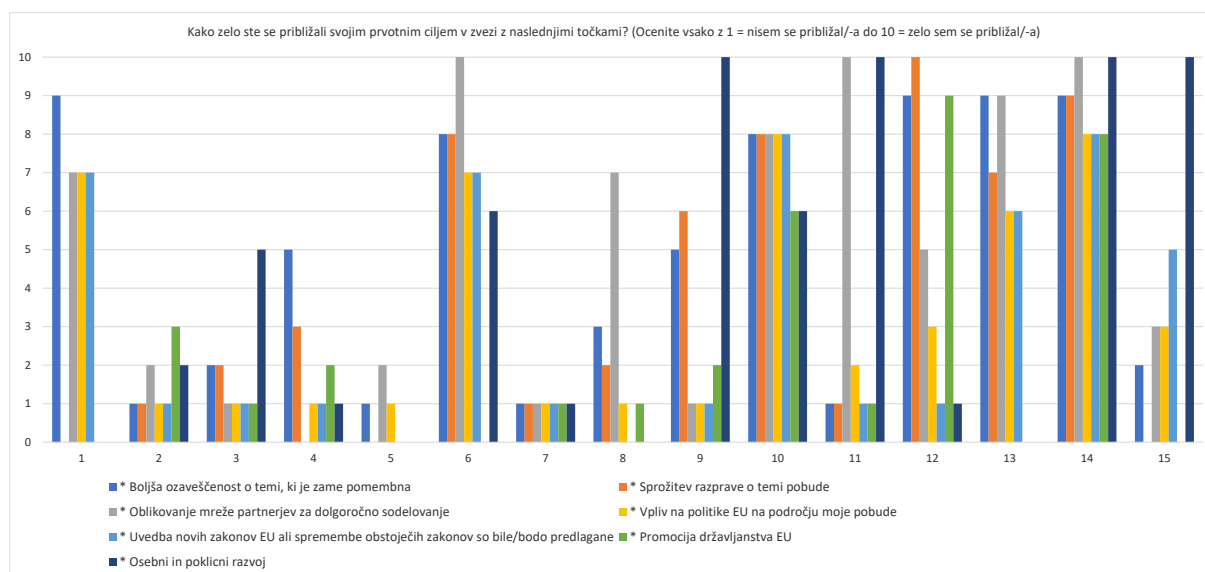
- Forum evropske državljanske pobude ponuja številna **učna gradiva**, s pomočjo katerih državljani pripravijo in vodijo evropsko državljansko pobudo (smernice, zgodbe o uspehu itd.); **spletne seminarje**; **spletni tečaj**; ter **predstavitve** na univerzah in dogodkih.
- Na podlagi usmeritev Komisije organizira **posvetovanja z deležniki** o različnih vidikih izvajanja foruma in delovanja evropske državljanske pobude za izboljšanje storitev, ponujenih organizatorjem evropskih državljanskih pobud.

3.11 Izkušnje organizatorjev z evropsko državljansko pobudo

Večina anketiranih organizatorjev navaja, da so svojo pot z evropsko državljansko pobudo začeli zaradi **osebnega zanimanja za temo, ki bi jo bilo po njihovem mnenju treba obravnavati na ravni EU**. Tretjina anketirancev je evropsko državljansko pobudo začela zaradi **poklicnega ali akademskega zanimanja** – v enem primeru tudi v odziv na druge evropske državljanske pobude („odziv na dejstvo, da ni mogoče oddati podpisa proti evropski državljanski pobudi“). Več anketirancev navaja povezave na pretekle evropske državljanske pobude. Polovica anketirancev je v preteklosti raziskala druga orodja (npr. peticije na nacionalni ravni ali za Evropski parlament), a so menili, da svojih ciljev niso dosegli v zadostni meri. Evropsko državljansko pobudo so izbrali, ker je imela večji **politični vpliv** („ker se Komisija mora odzvati“), ker je bila „močna podpora za strategije zagovarjanja in je kampanji dala večjo legitimnost“ ali ker ima **vseevropsko razsežnost**. En organizator evropske državljanske pobude je navedel, da je skrbno načrtoval čas pobude, da jo je bilo mogoče upoštevati pri načrtovanem pregledu ustrezne zakonodaje.

Večina anketirancev **navaja, da je evropska državljanska pobuda dragocena izkušnja**, ker so se približali prvotnim ciljem pri vsaj eni ali več točkah, omenjenih v anketi (glej graf 3). V zvezi z dosežki evropske državljanske pobude so organizatorji najvišje ocenili osebni in poklicni razvoj; ozaveščanje o temi, ki je zanje pomembna; sprožitev razprave o temi evropske državljanske pobude; ter oblikovanje mreže partnerjev za dolgoročno sodelovanje.

Graf 3: mnenja organizatorjev o doseganju prvotnih ciljev

4. POSLEDICE PANDEMIJE COVID-19

Pandemija COVID-19 je imela učinek na države članice in državljane brez primere. Zaradi nacionalnih ukrepov za omejitev gibanja in splošneje zaradi vseprisotne pandemije organizatorji evropskih državljskih pobud skorajda niso mogli uspešno nadaljevati dejavnosti v okviru kampanj na lokalni ravni in zbiranja izjav o podpori v papirni obliki, ki so bile potrebne za zbiranje potrebne podpore v 12-mesečnem obdobju. V odziv na izjemne razmere in za ohranitev učinkovitosti instrumenta evropske državljske pobude med pandemijo so institucije EU hitro sprejele začasne ukrepe (v obliki [Uredbe \(EU\) 2020/1042](#)⁽⁹⁶⁾), kot so podaljšanje obdobja zbiranja za prizadete evropske državljske pobude; podaljšanje obdobja preverjanja in pregleda za pristojne nacionalne organe oziroma institucije EU; ter posebne ureditve za srečanja med Komisijo in organizatorji evropskih državljskih pobud in javne predstavitve v Evropskem parlamentu.

Začasni ukrepi so v povezavi z nadaljnjimi izvedbenimi akti ⁽⁹⁷⁾ dosegli svoj namen. Zaradi teh začasnih ukrepov so bila pri 12 evropskih državljskih pobudah **odobrena podaljšanja** v trajanju do 12 mesecev za zbiranje podpisov, tri od teh pobud ⁽⁹⁸⁾ pa so zato lahko dosegle potrebne prage. Poleg tega je Komisija eni državi članici na zahtevo odobrila podaljšanje roka za izpolnjevanje obveznosti preverjanja.

⁽⁹⁶⁾ [Uredba \(EU\) 2020/1042](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o določitvi začasnih ukrepov glede rokov za faze zbiranja, preverjanja in pregleda iz Uredbe (EU) 2019/788 o evropski državljski pobudi zaradi izbruha COVID-19 (UL L 231, 17.7.2020, str. 7).

⁽⁹⁷⁾ [Izvedbeni sklep Komisije \(EU\) 2020/2200](#) z dne 17. decembra 2020, C/2020/9226; [Izvedbeni sklep Komisije \(EU\) 2021/360](#) z dne 19. februarja 2021, C/2021/1121; [Izvedbeni sklep Komisije \(EU\) 2021/944](#) z dne 3. junija 2021, C/2021/3879. Vsi trije izvedbeni sklepi določajo podaljšanje obdobja zbiranja izjav o podpori za določene evropske državljske pobude v skladu z Uredbo (EU) 2020/1042.

⁽⁹⁸⁾ „Kohezijska politika“, „Rešimo čebele in kmete!“ in „Ustavimo odstranjevanje plavuti –ustavimo trgovino z njimi“.

Vendar pandemija COVID-19 ni v enaki meri vplivala na vse evropske državljanske pobude, katerih zastopniki so se odzvali na anketo. Za evropske državljanske pobude, na katere je pandemija močnejše vplivala, so naslednji ukrepi obveljali za najučinkovitejše pri obravnavi izzivov, ki jih je povzročila pandemija COVID-19: podaljšanje rokov za zbiranje podpisov; razpoložljivost spletne infrastrukture za vodenje evropske državljanske pobude; ter prehod k spletnim dejavnostim, ki so olajšale promocijo evropske državljanske pobude.

5. NADALJNI KORAKI

Pandemija COVID-19 je močno okrnila delovanje evropskih državljanskih pobud v prvih dveh letih uporabe druge uredbe o evropski državljanski pobudi. Kot je opisano zgoraj, so začasni ukrepi dokazali svojo učinkovitost v izjemnih razmerah, in ko so bili omejevalni ukrepi odpravljeni, je lahko evropska državljanska pobuda spet običajno delovala. Že zdaj so vidni številni pozitivni razvojni dogodki, vendar Komisija ocenjuje, da bo mogoče poln učinek revidiranih pravil oceniti šele po daljšem obdobju uporabe v običajnih okoliščinah.

Komisija na podlagi ocene uporabe druge uredbe o evropski državljanski pobudi, ki je predstavljena zgoraj, meni, da pravila o evropski državljanski pobudi, uvedena leta 2020, zagotavljajo dostopnejši, manj obremenjujoč in uporabniku prijaznejši okvir za organizatorje in podpornike evropskih državljanskih pobud. Hkrati Komisija tudi meni – potem ko je upoštevala mnenja Evropskega parlamenta in Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁽⁹⁹⁾ ter mnenja organizatorjev evropskih državljanskih pobud, državljanov in deležnikov –, da so nadaljnje praktične izboljšave že izvedljive znotraj obstoječega pravnega okvira.

Na podlagi zgornje ocene in resolucije Evropskega parlamenta z dne 13. junija 2023 o izvajanju uredb o evropski državljanski pobudi bo Komisija izvedla naslednje ukrepe:

Ukrep 1: izboljšanje ozaveščenosti o evropski državljanski pobudi in njene prepoznavnosti

Izboljšanje ozaveščenosti državljanov o njihovih pravicah je ključno za njihovo aktivno in učinkovito udeležbo v demokratičnem življenju v EU.

- Komisija bo torej **nadaljevala in racionalizirala večjezično komunikacijsko kampanjo za evropsko državljansko pobudo** z večjo uporabo družbenih medijev.
- Dejavnosti kampanje bodo v večji meri usmerjene v **mlade**.
- Komisija si bo aktivno prizadevala za **vključitev Evropskega parlamenta (in njegovih pisarn za stike v državah članicah) in držav članic (prek nacionalnih kontaktnih točk)** v komunikacijsko kampanjo, hkrati pa bo pozdravila tudi prispevek drugih institucij in organov EU ter tudi regionalnih in lokalnih organov, izobraževalnih ustanov in organizacij civilne družbe.
- Po Konferenci o prihodnosti Evrope in obnovljenih prizadevanjih Komisije za sodelovanje državljanov se evropska državljanska pobuda vključuje v prenovljen portal Povejte svoje

⁽⁹⁹⁾ Priporočilo *ad hoc* skupine o evropski državljanski pobudi, „Delovanje evropske državljanske pobude v obdobju 2020–2022“:
https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/ahg_eci_recommendation_on_eci_functioning_2020-2022_3_2.pdf

mnenje, ki je **nova spletna storitev vse na enem mestu o državljanem udejstvovanju**, ki zagotavlja dodatne priložnosti za večjo prepoznavnost evropske državljanske pobude.

- Komisija bo sodelovala z nacionalnimi kontaktnimi točkami za **promocijo spletišča evropske državljanske pobude na ustreznih nacionalnih platformah**.

Ukrep 2: krepitev podpore za organizatorje evropskih državljanskih pobud

Komisija priznava, da priprava in upravljanje evropske državljanske pobude terjata čas, vire, predanost in vztrajnost. Zato bo okrepila podporo za organizatorje evropskih državljanskih pobud.

- Komisija bo še naprej podpirala organizatorje evropskih državljanskih pobud neposredno ali posredno tako, da jim bo zagotavljala številne storitve, kot so **smernice in pravni nasveti (prek foruma evropske državljanske pobude); brezplačna uporaba varnega in uporabniku prijaznega centralnega sistema spletnega zbiranja**, ki pomembno zmanjšuje odgovornosti organizatorjev evropskih državljanskih pobud kot upravljavcev podatkov; ter **brezplačne storitve prevajanja**.
- **Podpora v naravi za organizatorje** bo v okviru veljavnih proračunskih in pravnih določb **nadalje okrepljena** z naslednjim: zagotavljanjem nadaljnjih smernic o praktičnih temah, povezanih z vodenjem evropskih državljanskih pobud (zlasti zbiranje sredstev in promocija evropskih državljanskih pobud v EU); izboljšanjem smernic o pristojnostih EU in Komisije ter drugih vidikih, povezanih s tem, kako omogočiti prijavo evropskih državljanskih pobud; ter dodatnimi izboljšavami orodij IT (zlasti centralnega sistema spletnega zbiranja).
- Komisija bo **okrepila zagotavljanje informacij o možni finančni podpori v okviru obstoječih programov EU**, v okviru posebnih meril vsakega razpisa za zbiranje predlogov. Na primer, s programom „Državljeni, enakost, pravice in vrednote“⁽¹⁰⁰⁾ se financirajo projekti na področju državljankega udejstvovanja. Da bi Komisija olajšala dostop organizatorjev evropskih državljanskih pobud do takega financiranja, bo dosledno zagotavljala informacije o zadevnih razpisih za zbiranje predlogov in namenskih informativnih srečanjih v svojem mesečnem glasilu o evropski državljanski pobudi. Poleg tega bo nacionalne kontaktne točke za program „Državljeni, enakost, pravice in vrednote“ redno obveščala o evropski državljanski pobudi, tako da bodo dobro opremljene za odzivanje na zahteve potencialnih organizatorjev evropskih državljanskih pobud po informacijah. Komisija bo tudi zagotovila, da bo razpoložljiva podpora v naravi za organizatorje prilagojena in ciljno usmerjena v njihove potrebe (vključno s potrebami po financiranju) ter da bodo obveščeni o vseh storitvah, ki so jim na voljo.

Ukrep 3: stalne izboljšave centralnega sistema spletnega zbiranja

⁽¹⁰⁰⁾ https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/citizens-equality-rights-and-values-programme_sl

Kot dokazujejo obsežne povratne informacije, zbrane od državljanov, je centralni sistem spletnega zbiranja enostaven za uporabo in zanesljivo orodje za spletno zbiranje podpisov, ki prav tako izpolnjuje visoke varnostne standarde, potrebne za ravnanje z velikimi količinami osebnih podatkov, kot je to v primeru evropskih državljanskih pobud.

- Komisija bo še naprej **nadalje razvijala centralni sistem spletnega zbiranja** (na podlagi povratnih informacij in predlogov, zbranih med pregledom od organizatorjev evropskih državljanskih pobud, strokovnjakov in državljanov ter tudi med rednim testiranjem in posvetovanji z uporabniki), da bi še bolje izpolnila potrebe organizatorjev evropskih državljanskih pobud.
- Komisija bo razmislila o **drugih izboljšavah**, kot sta dodajanje nadaljnjih možnosti za prilagoditev sistema, da bi bil bolj prijazen za kampanje in bolj vključujoč, na primer zagotavljanje statističnih podatkov organizatorjem evropskih državljanskih pobud v realnem času in pregledne plošče za spremljanje evropskih državljanskih pobud; in ocenjevanje načinov, kako opozoriti podpisnike, tako da ne bodo večkrat oddali podpisa za isto evropsko državljansko pobudo.
- Komunikacijski ukrepi se bodo osredotočali tudi na izboljšanje ozaveščenosti državljanov o tem, kako se zagotovi skladnost z zahtevami glede varstva podatkov, ko se njihovi osebni podatki zbirajo prek centralnega sistema spletnega zbiranja.

Ukrep 4: okrepitev izvajanja evropske državljanske pobude na nacionalni ravni in v sodelovanju s civilno družbo

Strokovna skupina za evropsko državljansko pobudo, ki jo je organizirala Komisija, zagotavlja poseben forum za posvetovanje in izmenjavo praks z organi držav članic. Komisija tudi redno organizira posvetovanja z deležniki in ankete za zbiranje povratnih informacij in prispevkov, da bi izvajanje evropske državljanske pobude še dodatno izboljšala v praksi. Komisija bo za nadaljnjo okrepitev izvajanja evropske državljanske pobude na nacionalni ravni in sodelovanja s civilno družbo izvedla dva ukrepa.

- Komisija bo **v okviru strokovne skupine za evropsko državljansko pobudo** še naprej **podpirala države članice pri izvajanju njihovih obveznosti v postopku evropske državljanske pobude**, pri čemer se bo osredotočala na primer na preverjanje izjav o podpori, znižanje najnižje starosti za podporo evropskih državljanskim pobudam, vključitev nacionalnih shem elektronske identifikacije v centralni sistem spletnega zbiranja, izboljšave storitve za izmenjavo datotek ali zagotavljanje informacij in pomoči organizatorjem evropskih državljanskih pobud.
- Komisija bo **bolj vključila deležnike (tudi organizacije civilne družbe)**, kadar bi njihovo strokovno znanje lahko bilo koristno v zvezi s posebnimi vidiki izvajanja uredbe o evropski državljanski pobudi, kot so izboljšave centralnega sistema spletnega zbiranja; opredelitvijo nadaljnjih potreb po usposabljanju in smernicah za organizatorje evropskih državljanskih pobud; ter izboljšanjem ozaveščenosti o evropski državljanski pobudi in njene prepoznavnosti (na primer s povezavo spletišča evropske državljanske pobude z zadevnimi spletnimi platformami o sodelovanju državljanov na nacionalni ravni).

Ukrep 5: vidnejši nadaljnji ukrepi v zvezi z evropskimi državljanskimi pobudami

Komisija se v skladu s členom 15(1) uredbe o evropski državljanski pobudi sreča z organizatorji uspešnih evropskih državljanskih pobud, da jim omogoči, da podrobno pojasnijo svoje cilje. V skladu s členom 15(2) Komisija temeljito utemelji svoje odgovore v obliki sporočil, ki jih sprejme kolegij. Poleg tega se za tri najnovejše uspešne evropske državljanske pobude član Komisije, pristojen za zadevno področje politike, prav tako sestane z organizatorji uspešnih evropskih državljanskih pobud, potem ko Komisija sprejme svoj odgovor.

- Komisija namerava za **boljše obveščanje organizatorjev evropskih državljanskih pobud in državljanov o nadaljnjih ukrepih**, ki jih namerava sprejeti v odziv na veljavne evropske državljanske pobude, odslej take sestanke o nadaljnjih ukrepih uveljaviti kot standardno prakso.
- Komisija bo zagotovila, da se bodo **uspešne evropske državljanske pobude** dosledno **upoštevale pri pripravi predlogov politike v odziv na take evropske državljanske pobude** in da bodo njihovi organizatorji dosledno vključeni v posvetovanja, povezana z zadevnimi predlogi.
- Komisija bo v **svojih komunikacijskih kampanjah** močnejše izpostavila **uspešne evropske državljanske pobude** in posledične nadaljnje ukrepe, da bi izboljšala ozaveščenost državljanov o učinkih evropskih državljanskih pobud na postopek oblikovanja politike EU.

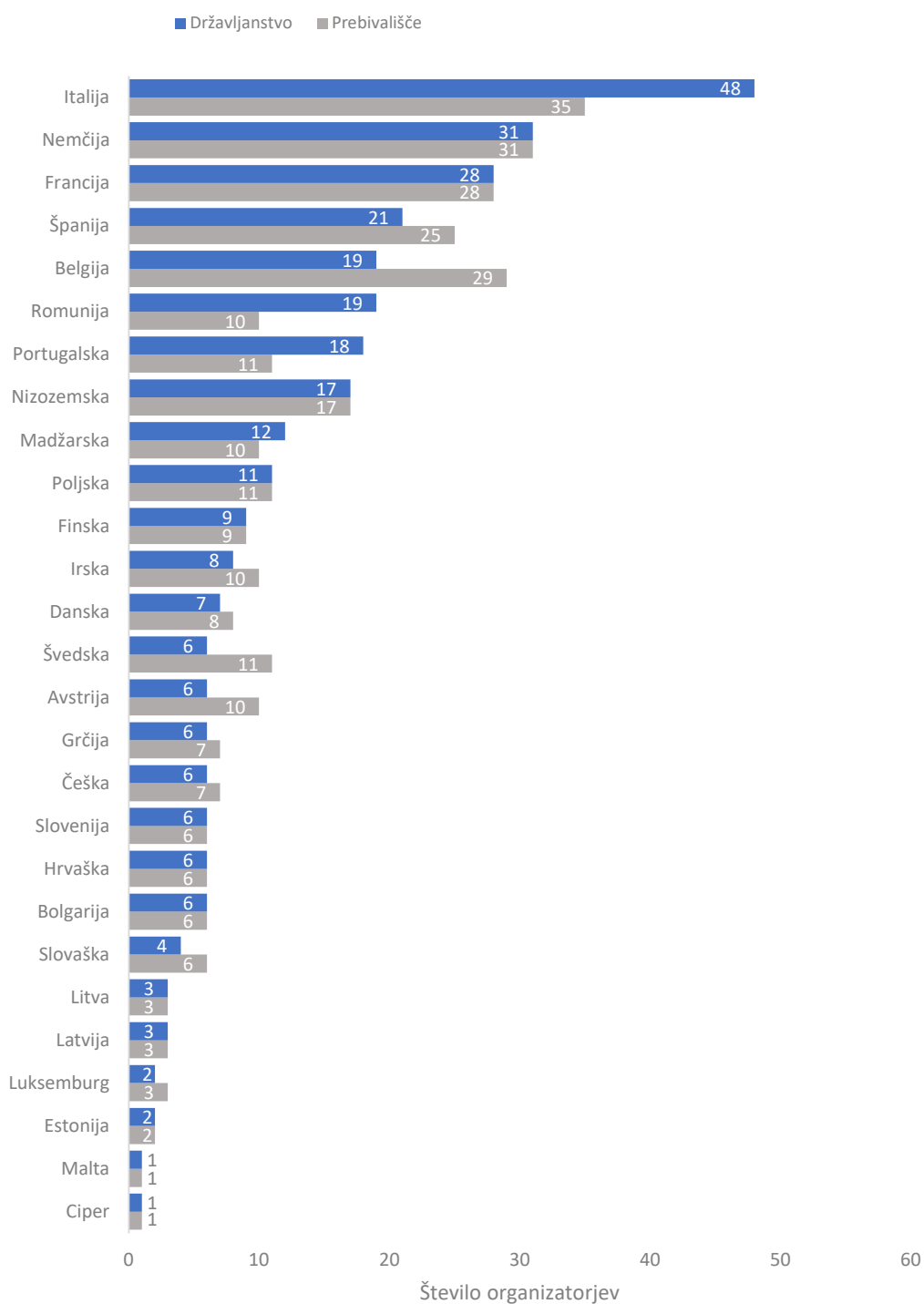
6. ZAKLJUČEK

Komisija na podlagi tega poročila o pregledu meni, da revidirana uredba o evropski državljanski pobudi omogoča dostopnejši, manj obremenjujoč in uporabniku prijaznejši okvir za organizatorje in podpornike evropskih državljanskih pobud. Komisija ostaja v celoti zavezana zagotavljanju, da revidirana evropska državljanska pobuda doseže svoj celoten potencial kot orodje za spodbujanje razprave in udeležbo državljanov na ravni EU. Zato bo sprejela številne konkretne ukrepe za nadaljnje izboljšanje delovanja evropske državljanske pobude in podporne infrastrukture za organizatorje ter tudi za prikaz učinka evropskih državljanskih pobud na politike EU.

Komisija priznava bistven prispevek Evropskega parlamenta in držav članic k učinkovitem izvajanju uredbe o evropski državljanski pobudi. Komisija tudi pozdravlja prispevek drugih institucij in organov EU ter drugih deležnikov k izboljšanju prepoznavnosti evropskih državljanskih pobud na ravni EU ter na nacionalni in lokalni ravni in k izboljšanju ozaveščenosti državljanov EU o pravici, da lahko z evropsko državljansko pobudo oblikujejo politike EU.

PRILOGA

Graf 4: porazdelitev organizatorjev po državljanstvu in prebivališču

Graf 5: porazdelitev organizatorjev po starosti

